

ပေဒါလမ်း

ကဗျာများ

ဇော်ဂျီ

The Water Hyacinth's Way Poems
Zaw Gyi

BURMESE
CLASSIC
.COM

NYI

ဇော်ဂျီ

ပေဒါလမ်းကဗျာများ

Zaw Gyi

HYACINTH'S WAY POEMS

(Translated by Ah May Thar)

နှိုင်းငုံ့ဂုဏ်ရည်စာခဉ်(၄၈)

စာပေဝတ္ထု၊ ရတုကဗျာ
လင်္ကာပန်းမိုး၊ ရွာသွန်းပြုံးလျက်
အမျိုး၏ဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်
စာပေဂုဏ်ကို မြင့်တင်မည်။
နှိုင်းငုံ့ဂုဏ်ရည် စွမ်းဆောင်တည်။

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရုပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး။
- အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး။
- နိုင်ငံသားတို့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး။
- အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- ပျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး။

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်ရေးသည် ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏တာဝန် ဖြစ်သည်။

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၄၂၀၀၂၅၀၆၀၅

မျက်နှာခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၄၂၀၀၃၆၀၆၀၈

အကြိမ်
ပထမအကြိမ်

ထုတ်ဝေသည့်ကာလ
၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
အုပ်စု ၁၀၀၀
တန်ဖိုး-၁၀၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ
ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးအုန်းမောင် (ငြိမ်း) (၀၃၇၉၄)

ပုံနှိပ်သူ
အောင်တံခွန်ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်-၉၇၊ ၄-လမ်း၊လမ်းမတော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း
မောင်ညီညီ

ဖြန့်ချိရေး

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းစာပေတိုက်၅၂၉-၅၃၁၊ ကုန်သည်လမ်း၊စာပေဗိမာန်၊ ရန်ကုန်

ဖုန်း-၇၂၅၂၃၀၊ ၃၇၄၅၃၂

မာ တိ ကာ

- အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ဘာသာပြန်စပ်ဆိုသူ၏ အမှာ	၈
- အမျိုးသားကဗျာဆရာကြီး ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း	၁၂
- အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ဘာသာပြန်စပ်ဆိုသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း	၁၄
၁။ ဗေဒါလမ်း (၁) မယ့်လမ်းပါလား	၁၆
၂။ ဗေဒါလမ်း (၂) မယ့်လမ်းပါတဲ့	၂၂
၃။ ဗေဒါလမ်း (၃) ဘယ်ရွာဆိပ်ကမ်း	၂၄
၄။ ဗေဒါလမ်း (၄) မှန်းဖို့လို့ပဲ	၂၆
၅။ ဗေဒါလမ်း (၅) တက်ချိန်နှင့်ကျချိန်	၂၈
၆။ ဗေဒါလမ်း (၆) ရဲခဲသည်ပါ	၃၂
၇။ ဗေဒါလမ်း (၇) တေးစုံနဲ့ပဲ	၃၄
၈။ ဗေဒါလမ်း (၈) မျောလျှက်သာပဲ	၃၈
၉။ ဗေဒါလမ်း (၉) စုန်ဆန်ရ တရား	၄၀
၁၀။ ဗေဒါလမ်း (၁၀) ပန်းပန်လျက်ပဲ	၄၂
၁၁။ ဗေဒါလမ်း (၁၁) တွေးမိပါစ	၄၄
၁၂။ ဗေဒါလမ်း (၁၂) စိုင်းဦးမှာလား	၄၆
၁၃။ ဗေဒါလမ်း (၁၃) ဆိုင်ခင်းလျက်ပဲ	၄၈
၁၄။ ဗေဒါလမ်း (၁၄) ချောင်းရဲ့အလှ	၅၂
၁၅။ ဗေဒါလမ်း (၁၅) သူ့လမ်းစဉ်	၅၄
၁၆။ ဗေဒါလမ်း (၁၆) ချောင်းလှဖို့ကို	၅၆
၁၇။ ဗေဒါလမ်း (၁၇) ဗေဒါနှင့်ကျူပင်	၅၈
၁၈။ ဗေဒါလမ်း (၁၈) ပွင့်ဖူးတံချို	၆၀

CONTENT

- Preface by The Transcomposer	
- Biography of The Great National Poet Sayagyi Zaw Gyi	
- Biography of The Transcomposer	
1. Hyacinth's Way (1) This Is Your Way	
2. Hyacinth's Way (2) This Is My Way	
3. Hyacinth's Way (3) Which Village Landing place	
4. Hyacinth's Way (4) Who Need to Guess	
5. Hyacinth's Way (5) Time of Rise and Time of Fall	
6. Hyacinth's Way (6) Had Braved	
7. Hyacinth's Way (7) With Assorted Melodies	
8. Hyacinth's Way (8) Still Adrift	
9. Hyacinth's Way (9) The Moral Principle of Rising and Falling	
10. Hyacinth's Way (10) Still Wearing The Flower	
11. Hyacinth's Way (11) Ever Thought of That?	
12. Hyacinth's Way (12) Will You Be Jaunting Again?	
13. Hyacinth's Way (13) Still Keeping The Shop	
14. Hyacinth's Way (14) The Beauty of The Creek	
15. Hyacinth's Way (15) Her Way	
16. Hyacinth's Way (16) To Beautify The Creek	
17. Hyacinth's Way (17) The Hyacinth and The Reed	
18. Hyacinth's Way (18) With An Upright Flower	

၁၉။	ဗေဒါလမ်း (၁၉)	ချောင်းတစ်ခွင်	၆၄
၂၀။	ဗေဒါလမ်း (၂၀)	တင်းရုပ်ပဲ	၆၆
၂၁။	ဗေဒါလမ်း (၂၁)	လှလိုက်မှာပဲ	၆၈
၂၂။	ဗေဒါလမ်း (၂၂)	ဒီတရား	၇၂
၂၃။	ဗေဒါလမ်း (၂၃)	တိုးထွက်နိုင်မှ	၇၆
၂၄။	ဗေဒါလမ်း (၂၄)	မယ့်ဖြစ်နဲ့	၇၈
၂၅။	ဗေဒါလမ်း (၂၅)	စုန်တစ်ခါ ဆန်တစ်လှည့်	၈၂
၂၆။	ဗေဒါလမ်း (၂၆)	ချောင်းကထွေထွေ	၈၄
၂၇။	ဗေဒါလမ်း (၂၇)	မင်းလိုက်လာစမ်း	၈၆
၂၈။	ဗေဒါလမ်း (၂၈)	ပန်းဝင်နိုင်ပါရဲ့	၉၀
၂၉။	ဗေဒါလမ်း (၂၉)	ကြံဖန်ရ	၉၂
၃၀။	ဗေဒါလမ်း (၃၀)	ပန်းခဲသည်ပဲ	၉၄
၃၁။	ဗေဒါလမ်း (၃၁)	မင်းပါမှပဲ	၉၆
၃၂။	ဗေဒါလမ်း (၃၂)	ပန်း သိပါရဲ့	၉၈
၃၃။	ဗေဒါလမ်း (၃၃)	မင့် စေတနာ	၁၀၀
၃၄။	ဗေဒါလမ်း (၃၄)	မယ့်သဘော	၁၀၂
၃၅။	ဗေဒါလမ်း (၃၅)	ဗေဒါခင်အသိ	၁၀၄
၃၆။	ဗေဒါလမ်း (၃၆)	မယ့်အိမ်ပဲ	၁၀၆
၃၇။	ဗေဒါလမ်း (၃၇)	လမ်းရိုးပါကွဲ့	၁၀၈
၃၈။	ဗေဒါလမ်း (၃၈)	ဒီရေသမီး	၁၁၀
၃၉။	ဗေဒါလမ်း (၃၉)	သိပါမြည်ပါ	၁၁၄
၄၀။	ဗေဒါလမ်း (၄၀)	ချောင်းမ အသိ	၁၁၆
၄၁။	ဗေဒါလမ်း (၄၁)	ညည်းတတ်ပါပဲ	၁၁၈

* * * * *

19.	Hyacinth's Way (19)	Along The Creek
20.	Hyacinth's Way (20)	Seems to Have Rallied Strength
21.	Hyacinth's Way (21)	I Will Be The Beauty
22.	Hyacinth's Way (22)	Principle of The Tide
23.	Hyacinth's Way (23)	Only When You Can Break Out
24.	Hyacinth's Way (24)	Like Her Happenings
25.	Hyacinth's Way (25)	Flowing up and down in Turns
26.	Hyacinth's Way (26)	A Multitude of Creeks
27.	Hyacinth's Way (27)	You Follow Me together
28.	Hyacinth's Way (28)	Can Attain The Goal
29.	Hyacinth's Way (29)	An Artifice
30.	Hyacinth's Way (30)	You Have Been Tired
31.	Hyacinth's Way (31)	Only when You Are Included
32.	Hyacinth's Way (32)	The Flower Knows
33.	Hyacinth's Way (33)	Your Benevolence
34.	Hyacinth's Way (34)	My Intention
35.	Hyacinth's Way (35)	Miss Beda Knows
36.	Hyacinth's Way (36)	My Home
37.	Hyacinth's Way (37)	Just A Simple Way
38.	Hyacinth's Way (38)	Daughter of The Tide
39.	Hyacinth's Way (39)	Please Compose and Chant
40.	Hyacinth's Way (40)	The Main Creek Knows
41.	Hyacinth's Way (41)	Never Grumbling

* * * * *

အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ဘာသာပြန်စပ်ဆိုသူ၏

ဘုမ္မာ

(ဒုတိယအကြိမ် - ၂၀၀၅)

ဘာသာပြန်စပ်ဆိုသူ အနေဖြင့် အမျိုးသားကဗျာဆရာကြီး ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ “ဗေဒါလမ်းကဗျာများ” ကို ပြန်ဆိုခွင့်ရရှိခြင်းအတွက် အထူးဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ရပါကြောင်း ပဏာမတင်ပြလိုပါသည်။ ဂုဏ်ယူ ဝမ်းမြောက်ရခြင်းမှာ ဤ ဗေဒါလမ်းကဗျာများမှာ မြန်မာတိုင်း ဂုဏ်ယူ နှစ်သက်စွာဖတ်ရှုကြရသော ကဗျာများဖြစ်၍၊ မြန်မာတို့သာမက တိုင်းတစ်ပါးပြည်သူတို့ ဖတ်ရှုခံစားနိုင်ကြစေရန် မြင့်မားလှသော အဆင့် အတန်းကို သိရှိနိုင်ကြစေရန် ပြန်ဆိုရေးသားခွင့် ရရှိခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ ရသ၊ ဂုဏ်၊ အလင်္ကာ အဆင့်အတန်းမြင့်မား လှသော ဗေဒါလမ်းကဗျာများကို မြတ်နိုးရင်းစွဲ၊ နှစ်သက်ရင်းစွဲရှိပြီးဖြစ်၍ ပြန်လည်စပ်ဆိုရေးသားရာတွင် တစ်ကြောင်း၊ တစ်ပိုဒ် သို့မဟုတ် တစ်ပုဒ်လုံး ပြန်ဆိုပြီးတိုင်း အားရပီတိ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ အပြီးသတ် ရေးသားပြီး သောအခါ၌လည်း အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ အကြောင်းမှာ တစ်ပိုဒ်သောကဗျာတွင် ဆရာကြီးရေးသွားခဲ့သည့်အတိုင်း “သင်၏မျိုးသား၊ စာစကားလည်း၊ ကြီးပွားတက်မြင့်၊ ကျန်ကောင်းသင့်၏” ဟူသကဲ့သို့ အုတ်တစ်ချပ် သဲတစ်ပွင့်ပမာ ဆောင်ရွက်လိုက်ရ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယ

 နိုင်ငံဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

PREFACE BY THE TRANSCOMPOSER

(Second Edition - 2005)

First and foremost I would like to present that as a transcomposer, I was very much delighted and honoured to get the privilege of transcomposing “The Water Hyacinth’s Way Poems”, by the great national poet Saya Zawgyi. Delight and honour came to me because these hyacinth’s way poems were poems which all Myanmar took pride and read with a great liking, and now I was having the privilege to transcompose so that not only Myanmar but also foreign people can read and enjoy and know their high standard.

As I had affections and likings of Saya Zawgyi’s hyacinth’s way poems long beforehand, the poems of a high standard of savour, attributes and prosodies, whenever I finished transcomposing a line, a verse or the whole poem I felt much enraptured. And when I had finished all, I felt an enjoyment that I couldn’t even express. The reason is, as was written by Saya Zawgyi in one of his poems “... Your national literature, your national language, should remain progressively advanced and highly matured ...”, I had done something as written, though it be the amount of a single brick

 နိုင်ငံဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်၏ဘဝလမ်းနှင့် ဗေဒါလမ်းတို့မှာ များစွာတူညီနေ၍ ပို၍ပို၍ ဂရုပြုမိလာရသော်လည်း “ဒီချောင်းမှာအလှဖွား ဖွားခဲ့ပြီပဲ” ဟူ၍ နှလုံးသွင်းနိုင်ခဲ့၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာပြန်စပ်ဆိုရာတွင် မူရင်းဘာသာကဗျာများ၏ ဂုဏ်၊ ရသာ၊ အလင်္ကာများကို မည်သည့်အခါမျှ တန်းတူအဆင့်အတန်းမီမည်မဟုတ် ဟူသောအချက်သည် အားလုံးလက်ခံထားချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ စကားအမျိုးမျိုး ကွဲပြားမှုကြောင့် စကားလုံးတည်ဆောက်မှုနှင့် ပုံသဏ္ဍာန် မတူညီ ကွဲပြားခြင်းမှာ အဓိကဖြစ်ပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မြန်မာကို ကမ္ဘာကသိစေရန် ဂန္ထဝင်မြောက် မြန်မာကဗျာများကို ပြန်ဆိုတင်ပြလိုက် နိုင်သဖြင့် အားရကျေနပ်ရပါသည်။ ယနေ့ခေတ်ကာလ နိုင်ငံတကာနှင့် ကျယ်ပြန့်စွာ ကူးလူးဆက်ဆံလာချိန်တွင် ပိုမို၍ ထိရောက် အကျိုးရှိသည် ဟု ဆိုရပါမည်။

နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် ကဗျာဆရာကြီးမြင်းမူမောင်နိုင်မိုးနှင့် နိုင်ငံဂုဏ်ရည် စာပေတိုက်အဖွဲ့သားများအားလုံးတို့အား စေ့ဆော်ကြိုးပမ်းပေးခဲ့မှု အားလုံးအတွက် အထူးကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းပြုအပ် ပါသည်။

မွေတ္တာသည်လျက်
- အမေဃာ -
၃၀-၁၁-၂၀၀၅

or a grain of sand. The second reason is, though it came to my notice more and more that the way of the hyacinth very much resembles the way of life I traversed, I could now take to heart the feeling as the line, “ ... For I had born and built a beauty at this creek ...”, says.

In transcomposing, all had accepted that there could never be a standard equal to the attribute, the savour and the prosody of poems in their original language. This is mainly due to difference in the languages, giving rise to differing internal structure and form of words, or morphology. Nevertheless as a transcomposed presentation could now be made of Myanmar classic poetry so that the world may know Myanmar, I am satisfied. At the present times, when there are more international relations, it can be said to be more effective and beneficial.

As conclusion I would like to record the efforts of poet Saya Myinmu Maung Naing Moe, Nainggaugonyi Literature House and that so much is indebted to them.

With love intended,
Ah May Thar
30-11-2005

အမျိုးသားကဗျာဆရာကြီး ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

ဆရာဇော်ဂျီ၏အမည်ရင်းမှာ ဦးသိန်းဟန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၀၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂-ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် အဖ ဦးယော၊ အမိ ဒေါ်စိန်ညွန့်တို့မှ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဆရာဇော်ဂျီ၏ မွေးရာဇာတိမှာ ဧရာဝတီတိုင်း ဖျာပုံမြို့ဖြစ်သည်။ ဆရာဇော်ဂျီသည် ဖျာပုံမြို့ အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ မြို့မအထက်တန်းကျောင်းတို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး၊ ၁၉၂၄-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက် ပညာသင်ကြားသည်။ ၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ၁၉၃၄-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာမဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ၁၉၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် လန်ဒန်တက္ကသိုလ်နှင့် ဒပ်ဗလင်တက္ကသိုလ်တို့မှ စာကြည့်တိုက်ဒီပလိုမာဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာဇော်ဂျီသည် မြို့မ အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းတွင် အထက်တန်းပြဆရာ၊ ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေးတက္ကသိုလ်တို့တွင် မြန်မာစာနည်းပြဆရာ၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်မှူး၊ ကျောင်းသုံးစာအုပ်များ ပြုစုရေးဆိုင်ရာညွှန်ကြားရေးဝန်၊ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာစာပြုစုရေးတွင် သဘာပတိအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

ဆရာဇော်ဂျီသည် ၁၉၂၃-ခုနှစ်မှစ၍ ကဗျာများရေးသားခဲ့၏။ ခေတ်စမ်းစာပေတွင် ဦးဆောင်သူတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခု ဗေဒါလမ်းကဗျာများအပြင် ပီတောက်ရွှေဝါ၊ အခြားဋီကာများ အများအပြား ရေးသားခဲ့သည်။ ဆရာဇော်ဂျီရေးသားပြီးစာများကိုပေါင်း၍ မြဝတီစာပေတိုက်က ၁၉၆၆-ခုနှစ်တွင် “နင်လားဟဲ့ချစ်သူက” ပေါင်းချုပ်စာအုပ်ကိုထုတ်ဝေခဲ့ရာ အမျိုးသားစာပေဆု ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်းခံရ၏။

ဆရာဇော်ဂျီသည် ၁၉၉၀-ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၆-ရက်နေ့၊ အသက် ၈၄-နှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

Biography of The Great National Poet Sayagyi Zawgyi

Saya Zawgyi's own name was U Thein Han. He was born on 12th April, 1907 Friday of parents U Yaw and Daw Sein Nyunt. His native town was Pyapon in Ayeyarwady Division. He studied in Pyapon High School, Yangon Myoma High School and entered the Yangon University in 1924.

He was awarded the Bachelor degree in 1930 and Master degree in English in the year 1934. He obtained the diploma in Librarian from Londor and Dublin Universities in 1940.

He had worked as a school master in Myoma National High School and as a Myanmar Tutor in Yangon and Mandalay Universities. Also served as librarian of the Yangon Universities Central Library, Director of School Text Books Compiling, President of Myanmar Historical Commission and Patron of Compiling Myanmar Language.

Saya Zawgyi started writing poems from 1923. Saya Zawgyi as a leader in the pioneering period of modern literature. He had written besides this Hyacinth Way Poems, Golden Yellow Padauk and also many other treatises, compiling his letters Myawady Literature House published "Are You Loves' Woes" book and was awarded the National Literature Prize.

Saya Zawgyi died on 26th September, 1990 at the age of 84.

ဘာသာပြန်စပ်ဆိုသူ "အမေသား"

အဘ-ဦးအေးမောင်၊ အမိ-ဒေါ်ရီရီတို့မှ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မတ်လတွင် ရန်ကုန်မြို့၌ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့ စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း လက်ခံပတ်(၃)သို့တက်ရောက်ခဲ့ပြီး၊ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ဖြင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တပ်မတော်တွင် ဒုတိယဗိုလ် အဆင့်မှ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဆောင်းပါးများ၊ ဝတ္ထုတိုများနှင့် ဘာသာပြန်ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိုများ ရေးသားခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာကဗျာများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုခဲ့ရာ ဆရာဇော်ဂျီ၏ ဗေဒါလမ်းကဗျာများ၊ ဆရာထီလာစစ်သူ၏ ဟိုင်းကြီးကျွန်းနှင့် ပန်းဝါနိုင်မော်ကွန်းကဗျာစု၊ အမေနှင့်အမေကဗျာများ၊ မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး၏ လောကနီတိကဗျာများကို ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ဆရာဇော်ဂျီ၏ ရှေးခေတ်ပုဂံကဗျာများကို မကြာမီထုတ်ဝေရန် ပြန်ဆိုပြီးဖြစ်သည်။

ယခုအခါ သုဝဏ္ဏမြို့၊ ၂၅-ရပ်ကွက်၊ ပိတောက်မြိုင်လမ်း၊ အမှတ်အင်(နံ)-၃၊ အခန်း-၅ တွင် ဇနီးဒေါ်မိမိသက်နှင့်အတူ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ရင်း ပျော်ရွှင်စွာနေထိုင်လျက်ရှိသည်။

အမည်ရင်းမှာ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းဖေ (အငြိမ်းစား) ဖြစ်သည်။

Transcomposer "Ah May Thar"

He was born in 1941 March at Yangon of parents U Aye Maung and Daw Yee Yee. He joined the Defence Service Academy, Pyin Oo Lwin, cadet intake (3) in 1957 and graduated in 1961 with a B.A. degree. Served in the Tatmadaw (Army) from second lieutenant to lieutenant colonel ranks.

After retiring in 1984, wrote essays and short stories in Myanmar and also Myanmar translations. He specially transcomposed Myanmar poems into English like Zawgyi's Hyacinth Way, Htilar Sitthu's Conquering of Hainggyi Island and Pannwa Epic Poems, Mother and Mother's Poems, Myinmu Maung Naing Moe's Loka Niti Poems and Zawgyi's Poems on Ancient Bagan.

He is now living at No. N-3, Room 5, Padauk Myaing Street, 25 Ward, Thuwunna with wife Daw Mi Mi Thet and happily doing religious works.

His own name is Lt. Colonel Winn Pe (Retired).

မေဒါလမ်း (၁)

မယ့်လမ်းပါလာ:

- * ပန်းနီလာ
မေဒါဆင်သ လို့
ယဉ်လှတယ် လေး။
စုန်ချည် ဆန်ချည်နဲ့
ဒီချောင်းရေ မေဒါလမ်းမှာ
တန်းစီလို့လေး။
- * အိုအချင်း ကျူးရိုးရှင် ... ။
မေဒါ ပြာလှဲလန်း၊ ကမ်းကပ်မယ်ပြင်။
စံပယ်လှ ပွင့်ဖြူစင်၊ ကမ်းခွင်က ငယ်ကျွမ်း။
သူ့လိပ်ပြာ ခြံအရံနဲ့
သူ့စံရာ သူပျော်မွေ့
ပြေးတွေ့ချင်စမ်း ... တဲ့။
- * တွေ့ချင်တဲ့ စေတနာရယ် ...။
ငယ်ကျွမ်းဆွေ လွမ်းဝေတေးပေမို့
အေးချိုလှတယ်။
လိပ်ပြာက ဝတ်ရည်သယ်၊ စံပယ်က မအား။
ပွင့်ပူးတဝေဝေနဲ့
ဒီချောင်းရေ မေဒါလမ်း
မယ့်လမ်းပါလာ။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (1)

This Is Your Way

Ma Beda wearing the sapphire flower,
So dainty is she, traversing up and down with the flow,
In the tidal creek on the way of the *Beda*,
All in a row.

Oh! friend *reed-piper*,
Ma Beda, all fresh and blue prepares to approach the shore,
The beautiful jasmine, the clean white flower
On the shore, a childhood acquaintance of yore
With her retinue of butterflies, and to where she happily stays,
How she wants to run and meet, she says.

Your kindness in wanting to meet,
Because 'tis a yearning song of love from childhood years,
Is so cool and sweet;
The butterfly carries the nectar, and jasmine is not free either
With the flower blooming and gay,
This tidal way of the hyacinth, is your way.

Oh! friend *reed-piper*,
Ma Beda, all fresh and blue prepares to approach the shore, At
That bend, the lover of *Koyin Phe* - his dear,
The maiden behaving in an enchanting manner;

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

- * အိုအချင်း ကျူရီးရှင် ...။
မပေခါ ပြာလဲ့လန်း၊ ကမ်းကပ်ပြန်ချင်။
ဟိုအကွေ့မှာလ
ကိုရင်ဖေ ချစ်ရေစင်၊ ပျိုခင်ရဲ့အနွဲ့။
ပျိုလက်မှာ မယ်ပေခါက
ဟိုမျက်နှာ ချစ်တုံ့ပုန်းကို
ပြုံးကြည့်ချင်တဲ့ ... တဲ့။
- * ကြည့်ချင်တဲ့ စေတနာရယ် ...။
သနားဖွယ် ချစ်ဖွယ်တေးပေမို့၊ အေးချိုလှတယ်။
ချစ်စနိုးရယ်နဲ့
မြစ်ရိုးက အပြာခြယ်ကို၊ ပျို နယ်လိုက်လေမလား။
ပွင့်ဖူးတခေဝေနဲ့
ဒီချောင်းရေ ပေခါလမ်း
မယ့်လမ်းပါလား။
- * အိုအချင်း ကျူရီးရှင် ...။
မပေခါ ပြာလဲ့လန်း၊ ကမ်းကပ်ပြန်ချင်။
ထီးတံက တချွင်ချွင်၊ ကွင်းပြင်က ဘုရား။
နေမင်း ညိုချိန်တန်ပေါ့
နံဗွာန်ကို စိတ်ကြံကူး
ဖူးချင်လျက်သာ ... တဲ့။

In the hand of the maiden, Miss *Be:la* says
She likes to look at her secretive loving face in a smiling way.

Your sympathy in wanting to peep,
Because 'tis a pathetic lovable song to hear,
Is so cool and sweet;
Lovingly at heart to the blue coloured dear,
What if the maiden should unconsciously crush her?
With the flower blooming and gay,
This tidal way of the hyacinth, is your way.

Oh! friend *reed-piper*,
Ma Beda, all fresh and blue prepared to approach the shore;
The bells from the tiered and ornamented finial of the pagoda,
From the open field chimes sweetly as before,
The sun is down, with colours brown
With *Nirvana* in the mind, wishes to pay
A visit there, she says.

Your benevolence in wanting to pay a visit, humble and meek
Because 'tis a song that expresses sufferings' tires,
Is so cool and sweet;
Aim and wish resolutely for the escape from endless births
With the flower blooming and gay,
This tidal way of the hyacinth, is your way.

- * ပူးချင်တဲ့ စေတနာရယ်။
နိဗ္ဗိန္ဒာ ဂီတာတေးပေမို့၊ အေးချိုလှတယ်။
ကျွတ်ဆုကို ရွယ်၊ လွယ်ပါတော့ အရ။
ပွင့်ဖူးတဝေဝေနဲ့
ဒီချောင်းရေ ဧဒါလမ်း၊ မယ့်လမ်း သာပို့။
- * ချောင်းရေက ဖောင်၊ တောင်လေက သွေး။
ရွက်လင်းယဉ် မြိုင်မြိုင်နဲ့
ပန်းတိုင်ကို ပန်းခိုင်ဆိုင်အောင်
အားစိုက်ပါလေး။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင်
(၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဧဒါလမ်းတော့များ

The waters of the creek are fully abundant,
And the south winds gently enter,
With sails so magnificent,
To reach the goal, dear flower
Make an effort and endeavour.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

Note

- *Ma Beda.* Water hyacinth (*Eichornia crassipes*) is called 'Beda' in Myanmar. It grows in the deltaic creeks and streams, floating up and down with the ebb and rise of the tide. The poet metaphorically uses the word "Ma Beda" meaning "Miss Beda", in the whole series of his poems. He compares the hyacinth to a girl.
- *Koyin Phe.* A young novice Buddhist monk is called "Koyin" in Myanmar. A youth who had left his novice monkhood is still called *Koyin*, thus *Koyin Phe* is young Mister *Phe*.
- *Nirvana.* The goal of all Buddhists, where life and death is extinct.
- *Reed-piper.* The peasant who plays a reed pipe.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၂)

မယ့်လမ်းပါတဲ့

- * ဒီချောင်းမှာ ရွှင်၊ ဗေဒါခင် ပြာလဲ့။
စံပယ်ကို ရမယ်ဖွဲ့၊ ကမ်းကပ်ချင်ခဲ့။
- * ဒီချောင်းမှာ ရွှင်၊ ဗေဒါခင် ပြာလဲ့။
ပျိုမယ်ကို ရမယ်ဖွဲ့၊ ကမ်းကပ်ချင်ခဲ့။
- * ဒီချောင်းမှာ ရွှင်၊ ဗေဒါခင် ပြာလဲ့။
စေတီငယ် ရမယ်ဖွဲ့၊ ကမ်းကပ်ချင်ခဲ့။
- * လင်းယဉ်နွဲ့ တချိချိ။
ကျူရိုးရှင် သူ့စကား၊ နားကျခဲ့ပြီ။
ကျွတ်ဆုမြတ် စလွယ်ချည်း၊ ဗေဒါရီ ပြာလဲ့။
စုန်ချည် ဆန်ချည်နဲ့၊
ဒီချောင်းရေ ဗေဒါလမ်း၊ မယ့်လမ်းပါတဲ့။ "

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင် (၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်းကဗျာများ

HYACINTH'S WAY (2)

This Is My Way

Rejoicing in the tidal creek, the blue coloured Miss *Beda*,
Giving pretext of the jasmine flower,
She wants to dock at the shore near.

Rejoicing in the tidal creek, Miss *Beda* of a bluish colour,
Giving pretext of the belle lady,
She fancies to stop at the shore here.

Rejoicing in the tidal creek, bluish Miss *Beda*,
Giving pretext of the small stupa,
She desires to land at the shore hither.

With a sail aloft while I glide,
The words of the piper I have learned to abide,
Wearing like a sash the noble wish of escape, bluish lady *Beda*
Flowing up and down in the tidal creek's water,
She says, this is my way; no other.

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

Note

- Noble wish of escape. The wish of escape from endless births or Samsara, and taking the other way round, it means the attainment of Nirvana.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဒေသီထမ်း (၃)

ဘယ်ရွာဆိပ်ကမ်း

- * ချောင်းပြင်မှာ စိတန်းလို
ဗေဒါပန်း ရေကြိုင်ဆွေ၊ မျောလို့သံာ နေ။
ကမ်းကျွေမှာ ခွေ၊ ကမ်းပြေတော့ ဆင်း
သည်ချောင်းရေ လေမခတ်တယ်
စီးတတ်လေခြင်း။
- * ကျူရီးရှင် ပိပီမူတ်လို့
ဘုတ်မကို သူကပြိုင်၊ ချောင်းစပ်မှာထိုင်
ဘုတ်မက တိုင်၊ ကျူကိုင်က အေး။
ရေစီးနဲ့လာ၊ ရေသာမှာ ပြန်လို့မြန်းတဲ့
မဗေဒါ စုန်ဆန်ပန်းကို၊ လွမ်းတယ်တဲ့လေး။
- * စုန်ပါတဲ့ ဆန်ပါ။
ကျူရီးရှင် ပိပီကလေးနဲ့၊ တေးချိုလို့သာ။
ဘယ်မြို့က လာ၊ ဘယ်ရွာဆိပ်ကမ်း။
အပွင့် အပြာရောင်နဲ့
ဘယ်သောင်မှာနေချိုအေးလျှင်၊ မေးအိပ်မယ် မှန်း။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင် (၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (3)

Which Village Landing Place

On the surface of the creek, in rows,
The friend of the water, the floating *Beda* flower
At the bank's bend lies still, at the straight on it goes,
The winds' still over the creek but the water,
Oh! how it flows.

The reed-piper playing the pipe,
Competing the female *Boke* in melody,
Sits at the creek's brink site;

The *Boke* leads and the piper plays in antiphony,
He says, he yearned for *Ma beda*,
Who comes and goes, with the tidal flows
The rising and falling water's flower.

The reed-piper with a little pipe, a sweetly playing one,
He says, go up with the tide, and down with the ebb glide
From which city and village landing place do you come?
And with blue blossoms, at which sandbank brown
Are you thinking of sleeping when the sun cools down?

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

Note

- *Boke*. The greater coucal bird (*Centropus Sinensis*)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဇောဒါထမ်း (၄)

မှန်းဖို့လိုပဲ

- * မဗေဒါ၊ ဘယ်ရွာ ဘယ်စခန်းနဲ့
ဘယ်ကမ်းခြေ ဘယ်ရေဆိပ်မှာမှ၊ နေအိပ်လိုပဲ။
ဒီတက်လျှင် ပျော်
ဗေဒါမော် ရေကျော်ဆိုက်အောင်၊ ဆန်လိုက်သည်ပဲ။
- * မဗေဒါ၊ ဘယ်ရွာ ဘယ်စခန်းနဲ့
ဘယ်ကမ်းခြေ ဘယ်ရေဆိပ်မှာမှ၊ နေအိပ်လိုပဲ။
ဒီကျလျှင် ရွှင်
ဗေဒါခင် ပင်လယ်ဆိုက်အောင်၊ စုန်လိုက်သည်ပဲ။
- * ဘုတ်မက အိ၊ ပိပိက သံမဏိ။
မဗေဒါ စုန်ဆန်လမ်းကို၊ မှန်းဖို့လိုပဲ။ "

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင်

(၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (4)

No Need to Guess

Ma Beda, doesn't want to halt the night.
At any village, any camp, any shore or banking place;
She rejoices, when the tides rise,
The proud *Beda*, till the water-rise is over,
Goes up with the water.

Ma Beda, doesn't want to halt the night.
At any village, any camp, any shore or banking place;
She's happy at heart, with the tides' reflux
Miss Beda, down till she reaches the sea,
Ride the waters in glee.

With the female *Boke* sounding moans,
And the piper playing tunes non-stop in sweet tones;
Ma Beda, to her rising and falling way,
She never had, the need to guess
I should say.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ခေတ်လမ်း (၅)

တက်ချိန်နှင့်ကျချိန်

- * ဗျိုင်းညီနောင်၊ အတောင်က ဖြူဖွေး။
ကမ်းစပ်ကို ကြည့်
ကွင်းပြင်ကို စားကျက်ပြောင်းကြပေ၊
ချောင်းဆောက်ခွင် ပင်လယ်ဝမှာ၊ ဒီ ကြွပြီလေး။
- * ကဏန်းမ ရွံ့စိုစို၊ တစ်ကိုယ်လုံ၊ နီတွေး။
တွင်းဝ လတာပြင်က
ခရာပင် တွယ်ကာတက်လေပေ၊
တောင်ဘက်ခွင် ပင်လယ်စွန်းမှာ၊ ဒီ တွန်းပြီလေး။
- * ပုစဉ်းကောင်၊ အတောင်က ငွေမြှေး။
ကမ်းစပ် ကျူတစ်ရုံက
သူမလုံ သူခုန်ထွက်လေပေ၊ ဒီ တက်ပြီလေး။
- * ဒီ တက်ချိန်တန်း၊ ဆန်လာပေ၊ မေဒါပန်း။
ကျူရိုးရှင် ကျူတံတီး၊ ဆီးကြိုလို့လွမ်း။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (5)

Time of Rise and Time of Fall

The two *Byaing* brothers, their wings white and clean,
Are leaving the shore to open fields, for feeding grounds;
For the lower parts of the cheek, the mouth of the sea are
seen,

To be in a state of the rising tide with waters abound.

With a red body wet all over with mud, the lady crab
Comes out from her hole from the mudflat;
Is starting to climb the *Khayar* bush,
For in the southern part, in the sea the tide begins to push.

With a silver-foil wing, the dragonfly
Feeling insecure, jumps out clear
From a cluster of reeds, near the shore,
For the tide has started to grow.

At the time of the tide's rise,
Flows up the flower *Beda*,
The reed-piper applauds and claps the reeds together,
And longingly greets her.

The *Byaing* brothers, their wings white and pure,
With necks inclined broodingly, at the shore they waited,

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

- * ဗျိုင်းညီနောင်၊ အတောင်က ဖြူဖွေး။
ကမ်းစပ်မှာငိုငို
သူ့လည်တိုင် စွေတစောင်းနဲ့
ရေတံငါ အစာချောင်းပြန်ပေါ့၊ ဒီ ညောင်းပြီလေး။
- * ကဏန်းမ ချွံစိုစို၊ တစ်ကိုယ်လုံး နီတွေး။
လက်မ တထောင်ထောင်နဲ့
တွင်းပေါင်မှာ မင်းယောင်ခင်းပြန်ပေါ့၊ ဒီ ဆင်းပြီလေး။
- * ပုစဉ်းကောင်၊ အတောင်က ငွေမြှေး။
ကျူရုံမှာ သူ လှုံ့ပြန်ပေါ့၊ ဒီ ကျပြီလေး။
- * ဒီ ကျချိန်တန်၊ စုန်ပြန်ပေါ့၊ ဗေဒါပန်း။
ကျူရိုးရှင် ကျူပင်ရွက်နဲ့၊ ခွန်းဆက်လို့လွမ်း။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင်

(၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

The fishermen, again lurk for food in the water,
For the tide's now abated.

With a red body wet all over with mud, the lady crab
With a hand upright nature, at the mouth of the hole makes a
regal posture,
For the tide is now falling back.

With a silver-foil wing, the dragonfly again
Took shelter, in the reed cluster,
For the tide has fallen.

At the time of the tide's reflux,
Flows down the flower *Beda*,
The reed-piper waves the leaves of it's plant,
And longingly wishes her.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

Note

- *Byaing*. The little egret bird (*Egretta garzetta*)
- *Khayar*. The prickly poppy plant (*Argemone mexicana*)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဖေဒါလင် (၆)

ရဲခဲသည်ပဲ

- * မြစ်တန်းမှာတဲ့ လေကြမ်းဆင်။
ထန်လိုက်လေ လေမုန်တိုင်း၊ လှိုင်းကဆောင်ဘင်
တစ်လှိုင်းထွက် တစ်လှိုင်းဝင်၊ ဖေဒါခင် ဖြစ်နဲ့။
ရေလှိုင်း ဗရပွေနဲ့
မုန်တိုင်းလေ ရေတစ်ရိုးမှာ စိုးရွံ့မှာပဲ။
- * မြစ်ရိုးမှာတဲ့ မိုးသက်ဆင်။
လျှပ်ကြိုးပျံ မိုးသံထစ်၊ မိုး စစ်ဘုရင်။
မိုးညစ်လို့ မြစ်မမြင်၊ ဖေဒါခင် ဖြစ်နဲ့။
ရေလှိုင်း ဗရပွေနဲ့
မိုးသက်လေ ရေတစ်ရိုးမှာ၊ စိုးရွံ့မှာပဲ။
- * စိုးမရွံ့ တွန့်မတုန်။
မိုးနှင့်လေ ရေရှုပ်ဆွေး၊ ရွေးမျှ မဖြူ။
ဆန်လိုက်ပြန်တဲ့၊ စုန်လိုက်ပြန်ရ။
ခေါက်ခေါင်းမရေနိုင်လို့
ဖေဒါခင် သည်မြစ်ထဲ၊ ရဲခဲသည်ပါ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင်
(၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (6)

Had Braved

Along the line of the creek, the wind has started blasting about,
What a fierce storm with waves rolling over!
With one wave after another coming in and out,
Miss Beda, with all the water, billowing about her in the raging
storm, winds and water,
She's going to fear for sure.

Along the line of the creek, a torrent of rains has started,
Lighting flashed, and thunder crashed ..
As if the rain warrior king in a-fit has darted;
Unseeing the creek, Miss Beda,
For the outburst of rains has it covered,
In the raging storm, winds and water,
She's going to fear for sure.

Never fearing, never recoiling, never trembling,
The rain, wind and water, not a bit do they bother
Has always been rising up, always downcreek ebbing,
The trips hither, countless in number,
Had always braved this creek, the bunch of Beda.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဖေဒါလမ်း (၇)

တေးစွဲနဲ့ပဲ

* တိတာတာ

ကညာ မေဘုတ်က၊ ရွှေနှုတ်ချို သွေး။
ကျူရိုးရှင် ပီပီနွဲ့၊ လွမ်းမယ်ဘွဲ့ တေး။

* ပဒေသာ

ထေရ်ဝါ ရည်စူးလို့၊ လှေဦးမှာ လေး။
ကျူရိုးရှင် ပီပီနှော၊ စည်ဖြောသံ တေး

* သောင်အခြေ

ခေါင်ရေ လေမြူးတော့၊ ရေရူးတွေ ဖွေး။
ကျူရိုးရှင် ပီပီဟိန်း၊ ဗိန်းဗောင်းသံ တေး။

* အကောင်သေ

တောင်လေ ရေတက်တော့၊ ရေယက်နဲ့ ထွေး။
ကျူရိုးရှင် ပီပီညင်း၊ ငိုချင်းသံ တေး။

* တက်မကူ

ရွက်ဖြူ မူဖောင်းနဲ့၊ လှေလောင်းကိုယ် လေး။
ကျူရိုးရှင် ပီပီပျိုး၊ ဘွဲ့ကြိုးသံ တေး။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (7)

With Assorted Melodies

Prattling charmingly,

Miss Caucaul moans sweetly along,

The plaintive reed-piper plays a *Mai Bwe* song.

With a tree-shaped stand, various offerings are hanging.

Intended for offering monks of many years standing,

At the bow of the boat displayed proud,

The reed-piper plays a ceremonial *Si Byaw* tune aloud.

On the edge of the sandbank.

The first rising waters rushed by the wind,

Makes the waters mad, white and gushing,

The reed-piper plays a *Bein Baung* tuning.

The dead body of the animal,

Mingling with the rising water with the south wind in a spree,

The reed-piper plays a *Ngo Gyin* song that agrees.

Unaided by the oar,

With a bulging white sail the long-boat skims above water,

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

- * ပြုတပြု၊
မြေငှ ခန့်ကျွန်း၊ သောင်ထွန်းပြီလေး။
ကျူးရိုးရှင် ပီပီနော၊ သားချောသံ တေး။
- * တေးမျိုးရယ် နုံ၊ ကုန်နိုင်ပါလေပဲ။
မဗေဒါ စုန်ဆန်မြဲ၊ တေးနုံနဲ့ ပဲ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နှစ်လည်စာစောင်
(၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

The reed-piper plays a *Bwe Kyo* theme over.
Peeping and appearing,
The *Dhani* island jutting out is forming a sandbank.
The reed-piper plays a *Thar Chawt* song meant.
The songs are varied and unending,
And *Ma Beda* is ever with the water, going up and down.
With assorted melodious sounds.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

Note

- *Mui Bwe.* A longing maiden's descriptive song
- *Si Byaw.* A ceremonial big and long drum playing
- *Bein Baung.* A fighting contest's tune
- *Ngo Gyin.* A mourning song
- *Bwe Kyo.* A classical song celebrating a particular theme and usually played on the harp
- *Dhani.* Nipa palm (*Nipa fruticans*)
- *Thar Chawt.* Baby soothing song

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

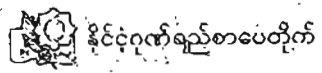
ဗေဒါထမ်း (၈)

မျောလျက်သာပဲ။

- * လေပြင်းငယ် ပွ၊ လေပြည်လျှင် လဲ။
ရှောင်းကျယ် ဘယ်မငြင်း၊ ချောင်းကျဉ်းလျှင် လဲ။
- * နေပူတုန်း ခါ၊ မိုးရွာလျှင် လဲ။
လသာသာ ပျိုအိုကြိုက်၊ လမိုက်လျှင် လဲ
- * အဖော်ငယ် စုံ၊ ဖော်မစုံလျှင် လဲ။
ပွင့်ဖူးငုံ အကုန်လန်း၊ နွမ်းနယ်လျက် လဲ။
- * စုန်ပြန်ရ အဖန်ဖန်၊ ဆန်ပြန်ရ တလဲလဲ။
မပေဒါ ဒီရေကြောမှာ၊ မျောလျက်သာပဲ။ "

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင်
(၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (8)

Still Adrift

Though there be a driving rush, a blast
 Though there be a movement with ease, a breeze
 Though the creek's wide, never denied
 Though the creek's narrow, let it be so:

Though there be a sun, a shining one
 Though there be a rain, a falling drain
 Though there be a moon, a radiating dome
 To the likes of those, married or in celibacy
 Or though there be a moon, so dark and dreary:

When lovers are together,
 Or when they are parted from one another;
 When all fresh are the budding, blooming flowers,
 Or when there be weariness as ever:

Floating down lower and lower, and over and over,
 Rising up again and again, farther and farther:
 Ma Beda, in the tidal waters,
 Is still adrift, adrift as ever.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1957 - 1959)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဖေဒါထမ်း (၉)

စုန်ဆန်ရ တရား

- * ပန်းပါဘိ ဗေဒါဆွေ။
ကျူရီးရှင် ပီပိကလေး၊ တေးသံက ဝေ။
စုန်ဆန်ရ တပေပေ၊ ဒီရေနယ် တစ်ကျေး။
ဒီချောင်းရေ ဗေဒါလမ်း၊ ပန်းဖွယ်တဲ့ လေး။
- * အိုအချင်း ကျူရီးရှင်။
နေသာမှာ ရွာရဟန်း၊ ဆွမ်းခဲကြွ ဝင်။
ထန်းတစ်ဖျား နေကိုမြင်၊ ရွာပြင်က တံတား။
ဆွမ်းခဲပြန် ရွာကိုရှား၊ နေ့တိုင်းပါလား။
- * အိုအချင်း ကျူရီးရှင်
ဟင်းရွက်စုံ နှစ်ပုံထပ်၊ လောင်းစပ်မှာတင်
ဈေးသမား မယားလင်၊ တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာသွား။
အိမ်အပြန် ပုစွန်ငါး၊ နေ့တိုင်းပါလား။
- * ဒီ တက်တော့ သူထက်သန်၊
ဒီ ကျလျှင် သူရွှင်လန်း၊ တန်းစီလို ပြန်။
အလဲလဲ အဖန်ဖန်၊ စုန်ဆန်ရ တရား။
ဗေဒါဆွေ ဒီရေသွား၊ မြင်ထားလိုလား။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်စာစောင် (၁၉၅၇-၁၉၅၉)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (9)

The Moral Principle of Rising and Falling

You are so tired, friend Beda!
Sings the melodious song of little reed-piper,
Having to float up and down stubbornly in this tidal area,
Along the hyacinth's way, so tiresome to say
In the tidal creek's waters.

Oh! Friend reed-piper,
When the sun rises, into the village the monk enters
On an alms round, and when the sun's at palm tree's height,
Returning back by the bridge outside, the village he now avoids
This a daily routine and sight.

Oh! Friend reed-piper,
In a long narrow boat, the vendor couple dear,
In two heaps a variety of vegetables heaped well,
Entered one village after another trying to sell,
And on their return home shrimp and fish are always seen.
This a daily routine and scene.

When the tide rises she's keen,
When the tide falls she's happily seen,
And down she goes all in a row,
Again and again, this moral of rising and falling with the tide;
Friend Beda, travelling with the tidal waters together.
But 'cause you have perceived this moral principle in sight?

* * * * *

Yangon University Annual Magazine (1957 - 1959)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၁၀)

ပန်းပန်လျက်ပဲ

- * ညိုပြာပြာ၊ လတာပြင့်ခြေရင်း။
လှိုင်းတက်ရာ ဗေဒါတက်၊ လှိုင်းသက်ရာ ဆင်း။
- * ဆင်းရလည်း မသက်သာ။
အုန်းလက်ကြော ရောပေါလော၊ မျောစုန်လို့လာ။
အဆင်းနဲ့အလာ၊ ဗေဒါမ အထွေး။
အုန်းလက်ကြော သူ့နဲ့ဘေး၊ ဆောင့်ခွဲရသေး။
- * ဆောင့်ခွဲလည်း မသက်သာ။
နောက်တစ်ချိ ဒီ တစ်လုံးက၊ ဖုံးလိုက်ပြန်ပါ။
မြုပ်လေပေါ့ ပေါ်မလာ၊ မဗေဒါအလှ။
တစ်လံကွာ လှိုင်းအကြွ၊ ပေါ်လိုက်ပြန်ရ။
- * ပေါ်ပြန်လည်း မသက်သာ။
ချောင်းအဆွယ် မြောင်းငယ်ထဲက၊ ဘဲ ထွက်လို့လာ။
ဘဲအုပ်မှာ တစ်ရာနှစ်ရာ၊ ဗေဒါက တစ်ပင်ထဲ(တည်း)။
အယက်အကန် ခံလို့
ဗေဒါပျံ အံကိုခဲ၊ ပန်းပန်လျက်ပဲ။

* * * * *

တက္ကသိုလ်အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း (၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (10)

Still Wearing the Flower

At the foot of the mudflats, bluish brown
Riding the waves and tossed around,
Beda floats, moving up and down.

Floating down the water's, not at ease,
With a surfing coconut frond happened to meet,
The floater and the drifter, having an encounter
The frond drifting along with the tide,
Smites her square in the side.

After being smitten wasn't left alone in pain,
But a tidal wave drowned her again,
Sinking down under, doesn't re-appear
Till a wave surges up a couple of yards afar,
Together with it, surfaces the beautiful Ma Beda.

Surfacing again brings no relief,
Ducks and drake emerge out of a small inlet of the creek,
They number a hundred or two,
But Beda's all alone and solitary to be true;
Jostled and kicked with hundreds of feet,
While Beda just clenched her teeth,
The unsubdued and unyielding Beda fair,
Still keeps on wearing the flower in her hair.

* * * * *

University O-way Magazine, (1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၁၁)

တွေးမိပါစ

- * ဗေဒါတဲ့ ဗေဒါ။
ဒီချောင်းမှာ အမည်မွှေး၊ အေးငြိမ်သာယာ။
မွှေးသမျှ ပြန်တစ်ရာ၊ ခံစရာ အရေး။
အတိုက်ခံနိုင်မှ၊ အမွှေးခံနိုင်မှ
ထိုးဝါးကိုင် ဒီ ဆိုင်ဝဲ တဲ့
ရွတ်ရန် စုန်ဆန်လမ်းမှာ
ရမ်းတတ်တယ် လေး။
- * မွှေးမှလည်း မဟုတ်ပါ။
ရိုးသံရှင် ပုံတင်ထပ်၊ ချောင်းရပ် ဧရာ။
စုန်ဆန်ရ လမ်းတကာမှာ၊ လမ်းမသာ ရှာကြ။
တစိုက်စိုက်ကယ်နဲ့
အတိုက်ကို အကြိုတွေ့ပါလို့
အမွှေးဒဏ် ခံနေကျ။ တွေးမိပါစ။ ။

* * * * *

တက္ကသိုလ်ဆိုးဝေမဂ္ဂဇင်း (၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (11)

Ever Thought of That?

Beda. yes! Beda,
Cool and pleasant, the name's fragrant in the tidal creek here,
A hundred times more than being fragrant
The state of having to suffer,
Striking, smiting and twirling, these are to be ably endured;
And there's the whirlpool at the tides' confluence,
That needs a punting pole's assistance.
Also at the rise and ebb's way is truly,
The danger of the golden ducks that act unruly.

Its not that I shall have to be fragrant,
In these parts of the creek that echo,
The reed-piper's melodies vibrant;
In all ways that rises up and falls down below,
All look for only the major pleasant way, I should say
But in due course in their tracking,
First and foremost meeting with attacks;
And also suffering from injuries of twirling,
Have you ever thought of that?

* * * * *

University O-way Magazine (1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၁၅)

စိုင်းဦးမြားလား

- * ပင်လယ်ဝဆီက၊ ဒီ တက်စ လှိုင်းဘောင်ဘင်။
မပေဒါ တစ်ဟုန်ထိုး၊ ချောင်းရိုးကိုဝင်။
မိုးမမြင် လေမမြင်၊ ပန်းဆန်ချင် လေတိုင်း။
ရေထဲဦး ပေမို့
စိတ်ကူးယဉ် ယဉ်လေတိုင်း၊ ပန်းထင်ရာ ခိုင်း။
- * အထက်ချောင်းကျတော့၊ ဒီ ညှောင်းစ ချောင်းရေသာ။
မပေဒါ ကိုယ်ရှိန်သတ်၊ လှမ်းတတ်နိုင်ပါ။
စိုင်းခဲ့တဲ့ ခရီးတာမှာ၊ သာနာစုံ ပုံခဲ့။
ရေသင်ဖြူးပေမို့
ပွင့်ဖူးစုံ ငုံ့တံနဲ့၊ ပန်းမူရာ ရှဲ့။
- * ပန်းအလှ မပေဒါ ... တဲ့။
ကျူးရိုးရှင် ပီပီကလေး၊ တေးသံက သာ။
ပင်လယ်ဝ ဆီက
ဒီရေကျ ခွန်းစ လာ၊ လှမ်းစရာ ပါတကား။
မိုးမမြင် လေမမြင်နဲ့
ထိမထင် စုန်ချင်တိုင်း၊ စိုင်းဦးမှာလား။ ။

* * * * *

တက္ကသိုလ်အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း (၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (12)

Will You Be Jaunting Again?

From the mouth of the sea, *Ma Beda*
With waves sloshing about at the early rise of the tide,
Rushes into the creek and enter;
Not seeing the rain and wind in her pride,
Wanting to flaunt like a flower;
As it was the tide's initial rises,
Indulging in fantasy, whims and fancy
The flower jaunts as she likes.

At above-creek the tide has abated and eased,
In halcyon waters, the hyacinth *Ma Beda* pulls herself together,
Along the journey traversed, varied are occasions of joy and grief,
As the waters are now calm as ever,
With stems and stalk, a fully blossoming lot
Her manners are of a pliant flower.

The little reed-piper plays pleasantly,
You beautiful flower *Ma Beda*
The falling tide is greeting from the mouth of the sea,
What a kind of longing!
Not seeing the rain and wind in your pride,
Not caring anything wanting to ebb down and glide;
Will you be again jaunting to your likes?

* * * * *

University O-way Magazine (1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဓမဒါထမ်း (၁၃)

ဆိုင်ခင်းလျက်ပဲ

* အညာလှေ

အညာမြေ ကုန်ရောင်းဖို့၊ ဒီ ချောင်းမှာနား။

ထန်းလျက်ခဲရယ်နဲ့

ပဲမျိုးစုံ ကြုံလေခိုက်၊ ဝယ်လိုက်ပါလား ... တဲ့။

* တံငါလှေ

တံငါမြေ ကုန်ရောင်းဖို့၊ ဒီ ချောင်းမှာ နား။

ပုစွန်ကျားရယ်နဲ့

ငါးမျိုးစုံ ကြုံလေခိုက်၊ ဝယ်လိုက်ပါလား ... တဲ့။

* ကမ်းစပ်မှာမြှောင်

အိုးဖောင် ကုန်ရောင်းဖို့၊ ဒီ ချောင်းမှာ နား။

ရာဝင်အိုးရယ်နဲ့

အိုးမျိုးစုံ ကြုံလေခိုက်၊ ဝယ်လိုက်ပါလား ... တဲ့။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (13)

Still Keeping the Shop

An up-country boat to sell up-country goods,

Rests in the tidal creek;

Jaggery and all kinds of peas, you should

They say, buy while you meet.

A fishing boat to sell fishery goods,

Rests in the tidal creek;

Spotted prawn and various kinds of fish, you should

They say, buy while you meet.

Close to the bank, a potter's raft with goods,

Rests in the tidal creek;

A hundred viss holding pot and others to sell, you should

They say, buy while you meet.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

* ကမ်းစပ်မှာ မြောင်
 ဝါးဖောင် ကုန်ရောင်းဖို့၊ ဒီ ချောင်းမှာ နား။
 ခရင်ဝါး(ကရင်ဝါး)ရယ်နဲ့
 ဝါးမျိုးစုံ ကြုံလေခိုက်၊ ဝယ်လိုက်ပါလား ... တဲ့။

* ဒီလမ်းက ပန်းဗေဒါ
 ဆန်ရေ စုန်ရေနဲ့
 ထုံပေပေ သူမနား၊ သွားရ ခါခါ။
 ပါပါစ ရောင်းစရာ၊ ပါရှာဘု သူတို့နဲ့။
 အပြာမှာ အဝါကွက်ကယ်နဲ့
 အတက်မှာ သူရွှင်ပျပေမဲ့၊
 ကျလည်းလေ သူမငြင်းရှာဘု
 ဒီ ချောင်းရေ ကောက်ကစင်းမှာ
 ဆိုင်ခင်းလျက် ပဲ။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၊
(၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

Close to the bank, a bamboo raft with goods,
 Rests in the tidal creek;
 Slender bamboo and differing kinds to sell, you should
 They say, buy while you meet.
 Time and again on the tidal way, the flower *Beda*
 Riding the flow recalcitrantly with the rising and falling waters,
 When asked she has anything to sell,
 None like others, does she tell;
 With a yellow patch on blue,
 Though happy in the rising true,
 To deny the falling ebb, she never will,
 In the tidal creek's waters, that winds and meanders
 She's keeping shop still.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ခေဒါလမ်း (၁၄)

ချောင်းရဲ့အလှ

- * ကျူရီးရှင် မနေတတ်လို့၊ ရေစပ်ကိုတဲ့ ဆင်းလို့လာ
မပေဒါ စုန်ဆန်မျော၊ မောတဲ့နေရာ။
ကျူရီးရှင် ဝါသနာ၊ ကဗျာနဲ့ ချီတေး။
ဆန်မကုန် စုန်မခန်းမှာ၊ ပန်းရှာလိမ့်လေး ... တဲ့။
- * အိုအချင်း မင်းပီပီ
ရေပြည့်မှာ ပေဒါပန်း၊ ကမ်းနဲ့အညီ။
ဆန်လိုက်ကြ စီရီရီ၊ တချိတချိ တကြကြ။
တက်ရေမှာ မြင်နေကျ၊ ချောင်းရဲ့အလှ။
- * အိုအချင်း ပီပီငယ်
ရေကျမှာ ပေဒါပန်း၊ ကမ်းစပ်ကိုဖယ်။
ဝဲယာမှာ လတာကျယ်၊ အလယ်မှာပေဒါမ
သက်ရေမှာ မြင်နေကျ၊ ချောင်းရဲ့အလှ။
- * တက်ရေနဲ့ သက်ရေနယ်
ဆန်မကုန် စုန်မဆုံး၊ လုံးပတ်ချာလည်။
ပေဒါမ ခရီးသည်၊ ပန်းရှာမယ် ဆိုရလဲ။
ဒီချောင်းမှာ အလှဖွား၊ ဖွား ခဲ့ပြီပဲ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (14)

The Beauty of The Creek

Feeling uneasy, the reed-piper comes down to the water
Where up and down floats *Ma Beda*,
The place she wearily traversed;
The reed-piper's interest with songs and musical verse.
With endless ups and downs, always on her way,
How tired she'll be! his songs say.
Oh! you mister piper,
With the waters full the *Beda* flowers,
Flow up-water in line, spritely and fine
Level with the shore,
The beauty of the creek at rise, as before.
Oh! you little piper,
When the waters fall the *Beda* flowers,
Pull away from the shore to mid-waters,
The expanse of mudflats to left and right.
And in the midst is *Ma Beda*,
The beauty of the creek at ebb, a scenic sight.
Like the rise and ebb never ending,
A recurring performance, ascending and descending;
Like the traveller, *Ma Beda*
I'll be tired let it be so, to speak
For I had born and built a beauty at this creek.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine (1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဇေယျဝါဒီ (၁၅)

သူ့လမ်းစဉ်

- * ကမ်းစပ်ကို မင်
လမုပင် အခြေကြီးနဲ့၊ အသီးတွေ ဖြိုး။
ကမ်းခြေကို ဒီရေတိုး၊ ပြိုလဲမှာ စိုး။
- * ကမ်းစပ်ကို မင်
ခနီပင် ယိုင်ငိုက်လို့၊ ခိုင်လိုက်ကယ် ဖြိုး။
ခနီခိုင် အလက်ထဲက၊ ခွဲရမှာ စိုး။
- * ကမ်းစပ်ကို မင်
လတာပြင် ငါးဖျံလူးလို့၊ ပျော်မြူးကြ ရိုး။
ဒီတက်လျှင် လတာနုန်း၊ ဒီဖုန်းမှာစိုး။
- * စိုးပါဘု သူ့မူရာ။
ချောင်းတစ်ခွင် ပင်လယ်ဝက၊ ပန်းလှ ဗေဒါ။
ဆန်တက်ချိန်မှာ၊ ဆန်လာနိုင်ပါဘိ။
စုန်ဆင်းချိန်မှာ၊ စုန်လာနိုင်ပါဘိ။
သူ့လမ်းစဉ် သူမြင်ရဲ့၊ သူစွဲတတ်ဘိ။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
(၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (15)

Her Way

Leaving the shore, the Lamu tree,
Of a big status with bountiful fruits and all,
When the tide washes the shore,
There's a concern for the tree that might fall.

Leaving the shore, the Dhani plants grow,
Slanting downwards with richly loaded bunches,
But they should be separated from Dhani branches,
There's a concern for these bunches.

Leaving the shore, the Mudskipper,
Wallowing in the mudflats in a usual frolic-some manner.
These alluvial mudflats when the tide rises,
There's a concern for these will be covered by tides.

Her attitude is very unconcerning,
From the extent of the creek to the mouth of the sea,
The beautiful blossom Beda, the whole track covering;
At the time of rising, she comes up rising
At the time of ebbing, she comes down gliding
She bravely sees her way,
What an attachment, to say.

Yangon University Annual Magazine (1959-1960)

Note

- Lamu. Mangrove tree (Sonneratia Caseolaris)
- Dhani. ibid, p.p.
- Mudskipper. Small fish found in deltaic mudflats.
(Periophthalmus Koelreuteri)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၁၆)

ချောင်းလှပို့ကို

- * ဒီချောင်းမှာ သာ၊ ကြာပါပေါ့လား။
မဗေဒါ ပြာနဲ့ နှောင်းငဲ့
ချောင်းတန်တန် ရေငန်ရပ်မှာ၊ စွဲတတ်နိုင်အား။
- * သူ့စိတ်နဲ့ သူ့ကိုယ်။
ချောင်းတစ်ခွင် ပြင်သမျှ၊ ချောင်းလှဖို့ ကို။
ဘုတ်မက ချိုချင်ချို၊ ဖျိုင်းညိုက ဆောက်ချင်ဆောက်။
အုန်းညိုနှောင် စောင်းချင်စောင်း
ချောင်း ကောက်ချင်ကောက်။
- * သူ့လမ်းနဲ့ သူ့အမြင်။
ချောင်းဒီရေ နေသမျှ၊ ချောင်းလှဖို့ပင်။
ချောင်းဖျားက ထက်တစ်ခွင်၊ ပင်လယ်ကဆောက်တစ်လွှာ
စုန်ချည် ဆန်ချည်နဲ့
တစ်လှည့်စီ ဒီသဘော၊ မျောကြမနား။
- * ဒီချောင်းမှာ သာ၊ ကြာချင်လှလေး။
ကျူရီးမောင် ရွှေညောင်စောင်းငဲ့
ချောင်းတန်တန် ရေငန်ထဲ၊ စွဲချင်လှ လေး။ "

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နစ်လည်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (16)

To Beautify The Creek

You had stayed so long in this tidal creek here,
Ma Bedu a blue dainty one, you
Along the creek, in the salt water area,
You are really attached to be true.
Herself with her own will,
Everything she sees along the extent of the creek,
Is a beautifying of the creek still;
Let the female caucal sing and moan,
Or the *Byaing Nyo* sing and groan,
Let the pair of coconut trees be leaning,
Or the creek be curving.
Her way and her view,
As long as there's tidal water running,
'Tis a beautifying of the creek to be true;
The area up the creek and the extent of the sea down lower,
Flowing up and down in turns, it's nature
Flowing unendingly ever.
I want to be staying long in the tidal creek,
Yes, mister reed with a slanting knot of hair,
I'll be ever tied to the creek,
And in the salt waters attached there.

Yangon University Annual Magazine (1959-1960)

Note; - *Byaing Nyo*. Indian pond heron (*Ardeola grayii*)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၁၇)

ဗေဒါနှင့်ကျူပင်

* မဗေဒါ၊ ဆန်လာပေါ့ အပြင်း။
ချောင်းကျယ်ကျယ် အလယ်ကျွန်း၊ ရေမွန်းလိုက်ရင်း။

* ဗေဒါဆွေ၊ စုန်ရေခဲ၊ ပြန်ဆင်း။
ချောင်းကျယ်ကျယ် အလယ်ကျွန်း၊ သောင်ထွန်းလိုက်ရင်း။

* မဗေဒါ၊ ဆန်လာပေါ့ အတင်း။
နန်းနှစ် လတာပြင်က
ညောင်ညိုပင် မြစ်ပါးပျဉ်း၊ ပုန်းရပြန်ရင်း။

* ဗေဒါဆွေ၊ စုန်ရေခဲ၊ ပြန်ဆင်း။
နန်းနှစ် လတာပြင်က
ညောင်ညိုပင် မြစ်ပါးပျဉ်း၊ ခေါင်းဖော်လိုက်ရင်း။

* ကျူပင်ရိုးမှာတော့၊ ယိမ်းထိုးရ တခါခါ။
မဗေဒါ စုန်ဆန်မျော၊ မောတဲ့နေရာ။
လွဲလိုက်ရ ဘယ်နဲ့ညာ၊ ရိုးတံညာ ရွက်စိမ်း။
ယိုင်တယိုင် ဒီရေစီးကို၊ သည်းခံလို့ယိမ်း။ "

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
(၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (17)

The Hyacinth and The Reed

Ma Beda surges up fast with the rising waters,
And in the centre of the wide creek, the islet ground
is seen to be in the waters, drowned.

Friend *Beda* goes down with the water in decline,
And in the centre of the wide creek, the islet
is seen to form the sandbank fine.

Ma Beda rushes up fast the creek,
Then the brown banyan tree's roots, like hoods
On the alluvial mudflat plays hide and seek.

Friend *Beda* goes down with the water in reflux,
Then the brown banyan tree's roots, like hoods
On the alluvial mudflat lifts it's head up.

But the reed plant has to sway again and again,
At the place where *Ma Beda* the wayfarer had fagged,
Up and down, now and then;
Swinging left and right, the green leaves and stalks sagged
As if unable to bear, totter and bend,
Enduring the tidal flow that wend.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၁၈)

ပွင့်ပွားတံခွါ

- * အပြာမှာ အဝါကွက်ကယ်နဲ့၊ ဝိုင်းစက်စက် ရွက်ငယ်ရှင်
မပေဒါ ပင်လယ်အောက်က၊ ချောင်းပေါက်ကို ဝင်။
ချောင်းတစ်လျှောက်မယ့်လမ်းစဉ်၊ ယဉ်ပေစွတကား။
ဗေဒါဆွေ ဒီရေထဲမှာ ရဲပေစွတကား။
- * ရေဆိပ်မှာတဲ့ ညှစ်စိစိ။
ပျိုလေးတွေ လက်တစ်ကမ်း၊ ပန်း ဆန်ခဲပြီ။
လှမ်းကြပေါ့ မှီတမီ၊ ကံသိလို့ တကတဲ။
ဗေဒါပျံ ကံကကြီး၊ ရေစီးကြောင့် လွဲ။
- * ခရပတ် ဝဲငယ်ငယ်
ဗေဒါဆွေ ဒီရေကွေ့မှာ၊ ပြေးတွေ့ရတယ်။
မဖြစ်လို့ နှစ်တွယ်တွယ်၊ ဝဲလယ်က အနွဲ့။
မပေဒါ ပတ်ချာလှည့်၊ လွဲထွက်နိုင်ခဲ့။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (18)

With An Upright Flower

On a background of blue with a yellow patch,
The sailor with a round sail yacht,
From the lower parts, the sea, comes *Ma Beda*,
And into the mouth of the creek enters;
Her way along the creek full of grace and culture,
Friend *Beda*, in the tidal waters you showed true valour.
There's a strident crowd at the beach,
The flower has flowed up to the belle girls' reach,
They grabbed for it and nearly had the flower,
But the upright *Beda*, with fortune favouring her
Flowed away from grabbing hands because of the tidal water.
A small spiralling whirlpool, an eddy, again
Ma Beda meets at the tidal water's bend,
She ran to face, without love had to embrace
The eddy, spiralling tenderly
Ma Beda twirled around,
And escaped out of bounds.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

- * လောင်းစပ်က ခတ်တက်ပြင်။
 ရေဆန်မှာ စုန်မဆိုင်း၊ လှိုက်ယက်ပန်း ဆင်။
 လှေဦးက ဘီလူးဝင်၊ လျှင်နိုင်မှ လွတ်မြဲ
 ဗေဒါယုံ လှေနံယိမ်း၊ တိမ်းခဲ့သည်ပဲ။
- * ချောင်းဖျားက ငါး ငါးဖျံ။
 လတာရောင် အကောင်သေး၊ မှေးလိုက်ခဲ့ပြန်။
 ဗေဒါက ဖောင်သဏ္ဍာန်၊ ငါးဖျံက ဖောင်စီး။
 ပြာဝါရောင် ဘယ်မညှိုး၊ ပိုးခဲ့ မညည်း။
 တက်ရေမှာဆန်၊ ကျပြန်တော့ စုန်ဆင်း။
 ပွင့်ဖူးတံ တချီချီနဲ့
 ဗေဒါရီ ဒီရေကြောမှာ၊ မျောတတ်လေခြင်း။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
(၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

The longboat prepares its rowing oars,
 Not waiting for the water to fall down lower,
 With rippling flowers, forward it goes;
 The bow rushing roughly like an orge,
 To escape it one must be swift and light,
 The upright *Beda* dodged to the boat's side.

The mudskipper from the creek above,
 A small one the colour of the mudflat, onto her leaning,
Beda's like a raft, the mudskipper the rider of the raft;
 With blue and yellow colours ever beaming,
 Carried on her back never complaining.

Going up at the rise, and at ebb down you glide
 With a budding flower upright;
 In the tidal flow, you really know
 How to float on your way so.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ပေဒါလမ်း (၁၉)

ချောင်းတစ်ခွင်

- * ပွင့်ပူးတံ ချို၊ ပေဒါရီ တစ်မိ။
ချောင်းတစ်ခွင် သူဆန်သွား၊ ချောင်းဖျားအထိ။
- * တစ်ရွာကိုကျော်၊ တစ်ခေါ်လောက် စခန်း။
မပေဒါ ဆန်တဲ့ချောင်း၊ ကျောင်းနဲ့ နတ်လမ်း။
- * နတ်လမ်းကို ကျော်၊ တစ်ခေါ်လောက် စခန်း။
မပေဒါ ယာဘက်ဘေး၊ တဲလေး အိမ်တန်း။
- * လေးအိမ်ကို ကျော်၊ တစ်ခေါ်လောက် စခန်း။
မပေဒါ မယုံလက်ဝဲ၊ ကျွဲစားကျက်တန်း။
- * စားကျက်ကို ကျော်၊ တစ်ခေါ်လောက် စခန်း။
မပေဒါ ဝဲယာလိုက်၊ တော ဗျိုက်ဖြူတန်း။
- * ဗျိုက်တောကို ကျော်၊ တစ်ခေါ်လောက် စခန်း။
မပေဒါ ပတ်ချာဝိုင်း၊ ကိုင်းမြက်ရှည်တန်း။
- * ရောက်ပြန်လျှင် ပျော်၊ ကျော်ပြန်တော့ သူလွမ်း။
ရောက်တိုင်း တပျော်ပျော်နဲ့
ကျော်တိုင်းသာ သူမှာလွမ်း၊ ချောင်း ပေဒါလမ်း။ "

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ပေဒါလမ်းကဗျာများ

HYACINTH'S WAY (19)

Along The Creek

Proudly raising the flower,
She travels right up, the creek above
The girl *Ma Beda*.

Passing a village, about a call away
A monastery and a colonnade,
On the journey upwaters, *Ma Beda* made.

Passing the colonnade, about a call away
Four huts in a row,
To the right of *Ma Beda*, on the shore.

Passing the four huts, about a call away
The expanse of buffaloes' pasture,
Onshore to the left of *Ma Beda*.

Passing the pasture, about a call away
The stretch of silver shrubs sway
To left and right, on both sides of *Ma Beda* on her way.

Passing the shrubs, about a call away
Elephant grass ring around,
The jaunting *Ma Beda*, this she found.

On reaching was she so glad,
And when passing by was she so sad;
Always was she filled with gladness and sadness,
Always when she arrived and departed,
Along this creek - the hyacinth's way.

Yangon University Annual Magazine (1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၂၀)

တင်းရပ်ပဲ

- * ပူးတံက ညိုတိုတို။
စုန်ရေ ဆန်ရေနဲ့
ဗေဒါဆွ ရေအလှ၊ ချောင်းမ တစ်ခို။
ရေငန်နဲ့ရေချို၊ ဥဒလို မစဲ။
နေ့မရှောင် ညမအား၊ နားရရှာပဲ။
- * နားချင်လို့ ခါတစ်ရံ။
မဝေဒါ ရွာသူပန်းပေမို့၊ ကမ်းကပ်မဲ့ ကြံ။
အစုန်မှာ ကပ်ရပြန်၊ အဆန်မှာ ခွာရမြဲ။
အဆန်မှာ ကပ်လျှင်လဲ (လည်း)၊ စုန်ဆင်းတော့ ခွဲ။
- * ကပ်ပြန်ရ ဝမ်းမသာ၊ ခွာပြန်ရ ဝမ်းမနဲ (နည်း)။
မဝေဒါ စုန်ဆန်ရင်း၊ တင်းရပ်ပဲ။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
(၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (20)

Seems to Have Rallied Strength

With the stem of the bud slightly brown,
Together with the rise of the water and ebb down;
Friend *Beda*, the aquatic beauty of the main creek extent,
In sea water or fresh water without any impediment;
Busy in the day, busy in the night,
She doesn't even find any respite.

Ma Beda, the village belles' flower,
Sometimes when she desires a breather,
Considers an approach to a bank that's near,
When docked at obb, usually departed with the rise,
When banked at rise, parted together with the ebbing tide.

When docked isn't delighted, when departed not dejected,
Ma Beda, floating up and down with rise and ebb
Of the water, which she has endured,
It seems she has pulled herself together.

* * * * *

Yangon University Annual Magazine
(1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၂၁)

လှလှိုက်မှာပဲ

- * ဘုတ်မက အိ၊ ဒီရေကျ တေး။
မဝေဒါ မယ့်ခုံရင်း၊ ဆင်းချိန်မှိုလေး။
- * ဆင်းမယ်လှ မဝေဒါ ... တဲ့။
ကျူရိုးရှင် ပီပီကလေး၊ တေးသံက သာ။
ရေထဦး ဆီက
အဖူးနဲ့အငုံဟာ၊ ပွင့်ပါပေါ့ ခုများ။
ပွင့်ပြာမှာ ဝါလဲ့ဝင်းမှာ၊ ဆင်းရမယ်လား။
- * အိုအချင်း ကျူရိုးရှင်။
စုန်ချည် ဆန်ချည်နဲ့
တစ်ပြန်စီ ဒီတရား၊ ကြားပါစ ရှင်။
တက်ချိန်ကျ တက်ခဲ့လျှင်၊ ဆင်းချိန်တွင် မနေ့။
ဒီချောင်းနေ ဗေဒါမျိုးမှာ၊ ရိုးလှပြီလေး။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (21)

I Will Be The Beauty

The female caucal bird is moaning
A song for the ebbing tide,
'tis time for *Ma Beda* to be going,
Back to square one, time to glide.

Are you floating down *Ma Beda*?
Chanting a pleasant song asked the little reed-piper,
The bulb and bud at the time of early rise of water,
Has now fully blossomed into a lovely flower;
With bright yellow on a background of blue,
Only then you are going down, are you?

Oh! friend reed-piper,
Falling and rising alternately this principle of rise and fall,
Have you heard, have you heeded ever?
Rising when 'tis time to rise, and not hesitating when 'tis time
to fall,
Our kind of *Beda* in this creek, our habitat is long accustomed
to that.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

* အိုအချင်း ကျူရီးရှင်း။
 ပွင့်ပြာမှာ ဝါလုံးဝင်း၊ ဆင်းပြလိုက်ချင်း။
 အပွင့်ကားရယ်နဲ့
 ချောင်းဖျားမှာ လှရွှေစင်၊ ချောင်းရေယဉ် လှပလဲ။
 ချောင်းဝမှာ မြတစ်ခဲ၊ လှလိုက်မှာပဲ။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဆေးသိပ္ပံမဂ္ဂဇင်း
 (၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

Oh! friend reed-piper,
 I'd like to go down to show,
 With a broad blooming blue flower and a patch of bright yellow;
 At the top of the creek a beautiful gold lode,
 The pretty pearl, the creek's boat,
 And at the mouth of the creek a lovely lump of sapphire,
 I'll be the beauty, the beauty ever.

* * * * *

Yangon Institute of Medicine Magazine
 (1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

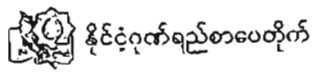
မေခါလမ်း (၂၂)

ဒီတရား

* မတက်ရဲလျှင်တော့၊ တစ်သက်ပါ မခဲပေါင် ... တဲ့။
 ကနစို တုံးတိုသစ်က၊ ကြားဟစ် ရန်ထောင်။
 မနက်က အသေကောင်၊ သူတောင်မှ တက်နိုင်သေး။
 ငါတုံးတို ကနစိုသားပေပါ
 ချောင်းဖျားကို ခါတစ်ခေါက်၊ ရောက်ရမယ်လေး ... တဲ့။

* ဒီချောင်းမှာ ဒီတရားတဲ့
 ကြားမှာပါ ကျူးရိုးရှင်။
 ကနစို တုံးပျိုလှကို၊ နားချပါရှင်။
 ဒီချောင်းကိုဝင်မိလျှင်၊ မထင်နဲ့တစ်ခေါက်ထဲ (တည်း)။
 တက်တုံ သက်တုံနဲ့
 တက်မကုန် သက်မစဲ၊ မောလောက်အောင်ပဲ။

* ဒီချောင်းမှာ ဒီတရားတဲ့
 ကြားမှာပါ ကျူးရိုးရှင်။
 ကနစို တုံးပျိုလှကို၊ နားချပါ ရှင်။
 ဒီချောင်းကို ဝင်မိလျှင်၊ တက်ချိန်တွင် ဆင်းနိုင်ပဲ။
 ဆင်းချိန်မှာ တက်လိုလည်း၊ စောင့်ရစမြဲ။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (22)

Principle of The Tide

If I am not going to move up stream, I will not bear it.
 Not in my lifetime, shouted the *Kanazou* log peevishly,
 This morning even the dead could make it,
 I am a *Kanazou* log, I must get to the source once easily.

You might have heard, reed-piper,
 In this tidal creek there's the principle of the tide,
 Tell the young fine *Kanazou* log, make him understand better,
 If one happens to enter the tidal creek wide,
 Don't think 'tis a single journey,
 Moving up and down, never ending rise and ebb,
 Till one gets nearly fagged.

You might have heard, reed-piper,
 In this tidal creek there's the principle of the tide,
 Tell the young fine *Kanazou* log, make him understand better,
 Of one happens to enter the tidal creek wide,
 You can't move down when 'tis time of rising,
 And you can't move up when 'tis time of ebbing,
 You'll have to be abiding.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

* မနက်က တက်တဲ့ဒီ၊ မမိလိုက် လေလည်း။
ညဦးယံ ဒီပြန်တက်ပါလိမ့်
တက်စရာ ခက်ပါပဲ၊ ပန်းပေဒါန့်။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဆေးသိပ္ပံမဂ္ဂဇင်း
(၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

If you missed the tide in the morning rise,
It will rise again early in the night;
It is not difficult, to be moving up
As the flower *Beda* alike.

* * * * *

Yangon Institute of Medicine Magazine
(1960)

Note:

- *Kanazou*, Kind of tree found in coastal areas
(*Heritiera fomes*)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ခေါင်းစဉ် (၂၃)

တိုးထွက်နိုင်မှ

- * နောက်ချောင်းက ပန်းနီလာ၊ ဗေဒါမ လား။
ရှေ့ချောင်းက ပန်းနီလာ၊ ဗေဒါမ လား။
ဒီဆိုင်ကျကာမှ
ချောင်းမကို အရောက်ခဲ၊ တွဲတက်ဖို့လား ... တဲ့။
- * နောက်ချောင်းက ပန်းဗေဒါ၊ ဆန်လာပေါ့လေး။
ရှေ့ချောင်းက ပန်းဗေဒါ၊ ဆန်လာပေါ့လေး။
ဒီဆိုင်မှာ နှစ်နိုင်ခဲပေမဲ့
မတွဲသာ ကြာလေဝေး၊ ဝဲကျော်ကြောင့်လေး။
- * ဝဲကျော်က မလော်မာပါ ... တဲ့။
ဒီအပြိုင် ဒီဆိုင်ထဲ၊ ဝဲက တစ်ရာ။
ဒီအားကြောင့် မနားသာ၊ ပတ်ချာလည် ဘဝ။
ဝဲခွင် ဝင်သမျှ၊ တိုးထွက်နိုင်မှ။ ။

* * * * *

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဆေးသိပ္ပံမဂ္ဂဇင်း (၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (23)

ONLY WHEN YOU CAN BREAK OUT

From the west creek, the sapphire flower,
Is it *Ma Beda*?
From the east creek, the sapphire flower,
Is it *Ma Beda*?
Only on reaching the conflux of the tidal flows shall we gather
Strength, and strive to reach the top of the main creek together,
So they say.
The *Beda* flower from the west creek comes afloat,
The *Beda* flower from the east creek comes afloat;
The two, though they strive to gather together,
Got no chance to link with each other,
Because of the infamous whirlpool, parted afar.
The whirlpool infamous,
Says, *its* not being capricious;
There are whirlpools a hundred in the conflux of the tide,
The force of the tide makes a restless spinning life,
Whenever into a whirlpool one enters,
You will be free, only
When you are able to break out, remember.

* * * * *

Yangon Institute of Medicine Magazine
(1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

မေဒါလမ်း (၂၄)

မယ့်ဖြစ်နဲ

- * မမေဒါ သောင်စပ်က၊ လှောင်တတ်ပေလေး။
ကျူရီးရှင် ပီပီအားနဲ၊ လူကြော့တဲ့ လေး။
- * လှောင်ရက်ပေ ခေဒါခင်။
ဒီချောင်းရေ ကျွန်းမြေဖွား၊ ဝါးငယ်မျှ ပင်။
ကျူရီးတံရှင်၊ ကြွားချင်လို့ဟုတ်ဘဲ။
ရွက်ရိုးဖြူ ကျူပလွေနဲ၊
ကျူရီးဖေ ငယ်စဉ်ကတည်း၊ ကျွမ်းနဲ့လို့ပဲ။
- * မမေဒါ သောင်စပ်က၊ လှောင်တတ်ပေလေး။
ကျူရီးရှင် ပီပီကော့နဲ၊ လူကြော့တဲ့လေး။
- * လှောင်ရက်ပေ ခေဒါခင်။
ဒီချောင်းမြေ ချောင်းရေလမ်း၊ ပန်းလှပြာစင်။
ကျူရီးတံရှင်၊ ကြော့ချင်လို့ ဟုတ်ဘဲ
ဒီလှိုင်း ထံတျာနဲ၊
မမေဒါ မယ့်ဟန်ပွဲ၊ လွမ်းနဲ့လို့ပဲ။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTHS WAY (24)

Like Her Happenings

From the sandbanks jeers *Ma Beda*,
Says, Master Reed with a sounding pipe, you are a boastful
type;

Oh! you do jeer at me *Miss Beda*,
I'm but a small bamboo here,
In the tidal creek's water born, on the land of an island I
belong
The Master Reed not wanting to vaunt ever,
With a white stem and leaves, the piping reed,
I, Master Reed while a young breed,
We are acquainted long ago indeed.

From the sandbanks jeers *Ma Beda*,
Says, Master Reed with a smart pipe, you are an elegant
type;

Oh! you do jeer at me *Miss Beda*, the blue blossoming flower
In this tidal creek's way of water and land,
The Master Reed, not wanting to be an elegant type ever;
With the music of the tidal wave. *Ma Beda*,
Your stylish events I have yearned after.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

မပေဒါ သောင်စပ်က၊ လှောင်တတ်ပေလေး။
 ကျူရီးရှင် ပီပီတေးနဲ့၊ လူငေးတဲ့လေး။
 လှောင်ရက်ပေ့ ပေဒါခင်။
 နားမနေ ဒီရေစီးမှာ၊ ဟည်းတိုက်လို့ပင်။
 ကျူရီးတံရှင်၊ ငေးချင်လို့ ဟုတ်ဘဲ
 စုန်ချည် ဆန်ချည်နဲ့
 ပေဒါရီ မယ့်ဖြစ်နဲ့၊ နှမ်းခဲလို့ပဲ။ ။

* * * * *

မန္တလေးတက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
 (၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

From the sandbanks jeers *Ma Beda*,
 Says Master Reed with a tuning pipe, you are a gazing type.
 Oh! you do jeer at me Miss *Beda*,
 Never resting in the flow of the tide, with laughter
 The master Reed not wanting to gaze afar,
 Like your happenings lady *Beda*, I was also wearied
 altogether.

* * * * *

Mandalay University Annual Magazine
 (1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၂၅)

စွန်တစ်ခါ ဆန်တစ်လှည့်

- * မဗေဒါ သောင်စံပ်က၊ လှောင်တတ်ပေလေး။
ကျွန်းရှင် ပိပိတရားကို၊ ကြားချင်သတဲ့ လေး။
- * လှောင်ရက်ပေ ဗေဒါခင်။
ပိပိမှာ မယုံစကားကြောင့်၊ နားရှက်မိပါ။
ချောင်းတစ်လျှောက် ရောက်လေရာ၊ ဗေဒါလဲ့ စိတ်စွဲ။
ချောင်းနပမ်းရယ်နဲ့
အဟမ်းသံ ကျမ်းသံနော၊ ဟောလိုက်ချင်လဲ။
- * ဟောမယ်လို့ ကြိုလိုက်လျှင်။
ငါ့ပိပိ မြည်မရာ အ ခဲ့အခင်။
တက်ရေနဲ့ သက်ရေယဉ်၊ တသွင်သွင် အလှ။
ဘုတ်မ ပြည်တည်တည်နဲ့
တအိအိ ဘယ်ဆီက၊ ငေးမိခါမှ။
- * မြည်ပြီတဲ့ သိပြီ။
ချောင်းသာယာ လတာဘေးက၊ တေးကောက်ခဲ့ပြီ။
ဒီချောင်းက ဗေဒါရီရယ်၊ ဒီရေကို ကြိုကြွ။
စွန်တစ်ခါ ဆန်တစ်လှည့်၊ တေးသံချိုနဲ့။

* * * * *

မန္တလေးတက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၅၉-၁၉၆၀)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (25)

Flowing Up and Down in Turns

Ma Beda from the sandbank jeers,
Saying she wishes to hear,
The moral teachings of the reed-piper.
You have a heart to jeer, *Ma Beda*,
I feel shy for your words, I the piper,
Along the creek, whenever I reach
My heart is obsessed with you, *Beda* dear,
With a clearing of the throat, a preliminary act formal,
And with words from treatises, how I want to give counsel.
Whenever I thought of giving advice, truly,
My pipe turns mute, the valve goes dumb,
The rising and falling waters a never-ending beauty,
The female caucal coquettishly sounds a moaning one,
As if from nowhere
And then I stared.
Now the pipe has sounded
And I, my presence of mind rebounded;
At the pleasant creek beside the mudflat,
The melodies has arisen back.
You, *Beda* from this tidal creek,
The tidal waters now you must greet,
Flowing up and down with the water,
Greet with a sweet song clear.

* * * * *

Mandalay University Annual Magazine (1959-1960)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၂၆)

ချောင်းကထွေထွေ

- * ချောင်းဝမှာ ပွေ၊ တေချင်လို့လေလား။
မတိုးသာ ဒိုက်သရော၊ မျောဆိုနိုင်အား။
- * ဒီတက်ချိန်တန်၊ ဆန်ခိုင်ပါ့မလား။
မဗေဒါ မယ့်ခရီးမှာ၊ သူဆီးလို့တား။
- * အိုအချင်း ကျူရီးဖေ။
မယ့်လမ်းမှာ ရာထောင်သောင်း၊ ချောင်းကထွေထွေ။
သည်ချောင်းက တားပါစေ၊ ဟိုချောင်းရေ ရှိပါသေး။
ဆန်ချိန်တော် ရေကျော်ဆိုက်အောင်၊ မင်းလိုက်ခဲ့လေး။ ။

* * * * *

ဆေးသိပ္ပံနှစ်လည်စာစောင်၊ အတွဲ-၂၊ အမှတ်-၅
(၁၉၆၁-၁၉၆၂)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (26)

A Multitude of Creeks

At the mouth of the creek, you are being devious,
Is it because you want to be naughty or mischievous?
Forming huge clusters in the waters
Making advance difficult,
The floatsam obstructs.

At the rising tide are you able to flow up together?
For they have barred you on your way, *Ma Beda*.

Oh! you reed-piper,
I have a multitude of creeks, dear,
And a hundred, one and a ten thousand ways;
Let them bar the way from this corner,
That water of a creek is there, another;
When the times' ripe, for a water rise
Till the period called water's overflow,
Just you follow.

* * * * *

Institute of Medicine Annual Magazine,
Volume 2, No. 5, (1961-1962)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဇေဒါလမ်း (၂၇)

မင်းလို့က်လာစမ်း

- * လတာမှာ ကြာ
 ဗေဒါ အပြာဖူးနဲ့၊ ဒီဦးကိုလင့်။
 တသသရယ်နဲ့
 ရေထမှာ သူ့ဆန်လို့
 သူ့ဖူးတံ ပန်ချိန်သင့်၊ ချောင်းဖျားမှာ ပွင့်။
- * အပွင့်နဲ့ မဗေဒါ။
 ချောင်းဝမှာ မပြစား၊ ချောင်းဖျားမှာ သာ။
 မိုးဦးကျ မျိုးချလာ၊ ကိုဟဝါကြောင့်လေလား။
 ကိုဟဝါ တစ်ရွာသား၊ မင်းကြိုက်လို့လား။
- * အပွင့်နဲ့ မဗေဒါ။
 ချောင်းဝမှာ မပြစား၊ ချောင်းဖျားမှာ သာ။
 ဆောင်းဦးပေါက် ကောက်ရွှေဝါ၊ မိုးစာကြောင့်လေလား။
 မိုးနီလာ မိုးစာတေးမှာ၊ ငေးချင်လို့လား။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (27)

You Follow Me Together

The time had taken long at the mudflat, waiting
Beda with a blue bud longs for the first high tide,
 At the rise of the water, she flows up surfing;
 As the bud is now ready for wearing in the hair,
 She burst into blossom at the source of the creek there.

Ma Beda now a blooming one,
 Showing off not at the mouth of the creek, but at its source of
 flow

At the start of the rainy season, when sowing is being done,
 Is it because of that Mister So and So?
 With Mister So and So from another village,
 Is it that you are now affectionate?

Ma Beda now a blooming one,
 Showing off not at the mouth of the creek, but at its source of
 flow

In early winter, when the paddy to a golden colour turns,
 Is it because of the sky descending sparrows?
 From the sapphire sky, the descending sparrows' songs that
 fly

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ခေတ်ဦး

ဗေဒါလမ်းကဗျာများ

အိုအချင်း ကျူးရိုးဖေ။
မကြင်နာ ထင်ရာမေး၊ တွေးပါနဲ့လေ။
ဒီချောင်းက တက်သက်ရေ၊ ဗေဒါလဲ့ မယုံလမ်း
နောက်တစ်ရေ မေဆန်ခိုက်မှာ၊ မင်းလိုက်လာစမ်း။ "

* * * * *

ဆေးသိပ္ပံနှစ်လည်စာစောင်၊ အတွဲ-၂၊ အမှတ်-၅
(၁၉၆၁-၁၉၆၂)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

Is it that you now want to be listening and gazing by?
Oh! friend reed-piper,
Don't ask and think of unkindly, of what you speculate blindly
The rising and falling water of the tidal creek here
Is my way – the way of the gleaming *Beda*;
And when I flow up at the next rise of the water,
Just, you follow me together.

* * * * *

Institute of Medicine Annual Magazine,
Volume 2, No. 5, (1961-1962)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဇေဒါလမ်း (၂၅)

ပန်းဝင်နိုင်ပါရဲ့

- * ကျရေနဲ့ ကြုံ၊ စုန်ရန်သာ တကား။
မဇေဒါ ပြာလဲ့ဝင်းရယ်၊ ဆင်းချင်ရဲ့လား။
- * ဟိုကမ်းမှာ ခရာချုံ၊ သည်မှာတုံ ပုံတံတား။
မဆင်းချင် မင်းဝင်တွဲ၊ ရဲလိုက်ပါလား။
- * ဒိုအချင်း ကျူးရိုးရှင်။
မိရာတွယ် မယ်မတွဲ၊ ရဲစိတ် မထင်။
စုန်ချိန် ကျပြီးမှီ
စုန်ရလည်း မယ့်လမ်းပင်၊ ပန်းဝင်နိုင်ပါရဲ့
ပွင့်ဖူးရုံ ငုံတံနဲ့၊ ဆင်းလိုက်မယ် တဲ့။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၂၄၊ ဇွန်-၁၉၆၂

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (28)

Can Attain The Goal

Now meeting with the ebbing water.
Nothing else to do but to drift down
Do you like to descend, bluish gleaming *Beda*?
Yonder bank is the *Khayar* bush around,
And here is the bridge's stand;
If you don't feel like descending down,
Be brave, go and pair with them.
Oh! you reed-piper,
Catching hold of whatever
Just to be saved, methinks I'm not that brave
Now's the time for reflux of the tide,
Declining down is but my way, I shall not stray
Still can I reach my goal while I glide,
Down the water with my budding flower upright.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 24, June 1962

Note;
- *khayar* ibid, p.p

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၂၉)

ကြံဖန်ရ

- * သက်လာတဲ့ရေ၊ တောင်လေက ဖမ်း။
ရေပြင်မှာ လေဝင်ခိုင်း၊ လှိုင်းကြက်ခွပ် လမ်း။
- * ဒီလှိုင်းက လေသဟာ၊ ဗေဒါက ရေသမား။
ဗေဒါခင် စုန်ချင်အား၊ ဒီလှိုင်းက တား။
- * ဒုက္ခတဲ့ မဗေဒါ။
လှိုင်းပုတ်ပြန် ဆုတ်ဟန်ပြ၊ ဆင်းရ သူ့မှာ။
ဆုတ်ရင်းလည်း သူဆင်းလာ၊ မြင်ပါပေါ့ ပင်လယ်ဝ။
ရေစုန် လေဆန်မို့
ဗေဒါယုံ ကြံဖန်ရ၊ ချောင်းဒီလောက။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၂၄၊ ဇွန်-၁၉၆၂

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (29)

An Artifice

The south winds siezed the waning waters,
And on the surface roamed breeze and blast,
Making a path of ripples and rollers,
The roving gale and gust.

The tidal wave's the wind's confederate,
Beda, the water's associate;
Miss *Beda* hoped to float down with the ebb,
But with the obstructing wave did she met.

Pitiful *Mu Beda*,
When a wave waded into her,
She just pretended, to step back
Though thrown back, she was moving down lower and lower,
Stepping back but carried down the creek.
Till she chanced to get a peep,
Of the mouth of the sea not far!

The water is ebbing, and the wind in opposite direction blowing
The unyielding *Beda*, deploys a maneuver
This world of the tidal creek, this nature.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 24, June 1962

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဇော်လှိုင် (၃၀)

ပန်းခဲသည်ပဲ

- * နေလုံးရယ်နီ
တိမ်ပန်းချီနေသွေးနဲ့၊ နတ်ရေးသည်သို့။
ဒီအကျပေမို့
အလှ လတာပြင်က၊ ကျူရီးရှင် လှေကလေးနဲ့
မျှော်ငေးလိုလို့။
- * သူ့ကိုယ်သူလျှင်၊ ဘာထင်လေမသိ။
ဘယ်ပြောင်း ညာပြန်နဲ့
ဟိုငါးဖျံ လတာစွန်းမှာ၊ သူ့ကျွမ်းဟန် ချည်။
- * သူ့ကိုယ်သူလျှင်၊ ဘာထင်လေမသိ။
ဘုတ်မ ခုနစ်သံနဲ့။
တည်ညံ့ လတာစွန်းမှာ၊ သူ့လွမ်းသံ ချည်။
- * အိုအချင်း ကျူရီးရှင်။
သူ့မူရာ သူ့အတင်း၊ မင်းဆိုခဲ့စဉ်။
မင်းကိုလဲ မင်းပင်လျှင်၊ ဘာထင်လို့လေလဲ။
မပေဒါ စုန်ဆန်လမ်းမှာ၊ ပန်းခဲသည်ပဲ။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၂၄၊ ဇွန်-၁၉၆၂

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (30)

You Have Been Tired

The ball of the sun, is now a red one
The artistic clouds with the sun's rays,
Are as if heavenly done;
As the tide is in a reflux down,
The mudflats are seen a picturesque one.
And the reed-piper with a boat wants to gaze around.
What he thinks of himself, is not known in exact
Writhing left and right, to the sides
That mudskipper at the edge of the mudflat.
Is showing all his display of an acrobat.
What she thinks of herself, is not known in exact
The female *Boke* raising at the top of her voice;
Moaning noisily at the edge of the mudflat,
Is all her sounds with a kind of yearning alike.
Oh! friend reed-piper,
When you gossip of their behaviour,
What do you also think of yourself?
In *Ma Beda's* upfloating and downflowing way,
You've been tiring, or so to say.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 24, June 1962

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (31)

Only When You Are Included

The *Sarwar* birds couple are chanting longingly at their *Sarbutaung* nest,

For me also to feel a longing, plaintive piper
Compose and chant a song, your best.

Building a home of folded leaves, the builder, *Khargyin* ant,
His work, how wonderful is his plaintive piper,
Compose and chant a song, of your capability to the fullest
extent.

As if to reach the skies, the mudskipper is making an acrobatic
play,

He's a person with a great ambition, plaintive piper
Compose and chant a song, in the most hottest way.

I do want to compose, to express a lot of those
Saying let the tidal waves be rough;
When its time to rise, also rising up,
When rising time's over, also floating down together
You little *Beda*, never denying.

I shall, only when you are included, be composing.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 25, July 1962

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

www.burmeseclassic.com

ဇေဒါလမ်း (၃၁)

မင်းပါမှပဲ

- * စာဘူးတောင်းမှာ၊ စာဝါတို့ လင်မယား။
သူတို့ လွမ်းကြတော့
မယ်လွမ်းအောင် ပီပီနွဲ့ရယ်၊ တေးဖွဲ့ပါလား။
- * ဖက်လိပ်အိမ် ဆင်၊ ခါချဉ်က လက်သမား။
လက်ရာ ဆန်းပါတီ
ကမ်းကုန်အောင် ပီပီနွဲ့ရယ်၊ တေးဖွဲ့ပါလား။
- * မိုးတက်မဲ့ ဟန်၊ ငါးဖျံက ကျွမ်းသမား။
အကြံကြီးသူဖို့
မီးပွင့်အောင် ပီပီနွဲ့ရယ်၊ တေးဖွဲ့ပါလား။
- * ဖွဲ့ချင်ရဲ့ နှော့်၊ ဖော်ချင်ရဲ့ မနဲ(နည်း)။
ဒီလှိုင်းပျံ ထန်ချင်ထန်တဲ့
ဆန်ချိန်တန် ဆန်တက်ရင်းသာပျံ
ဆန်ချိန်ကုန် စုန်လှိုဆင်းပါတဲ့
ဇေဒါလယ် မယ်မငြင်းရယ်၊ မင်း ပါမှပဲ။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၂၅၊ ဇူလိုင်-၁၉၆၂

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၃၂)

ပန်း သိပါရဲ့ .

- * လမုပွင့် နီသန္တာ၊ လတာက ညိုချော။
လတာပြင် လမုတန်း၊ ကမ်းစပ်က တော။
- * ဒီလမ်းက ပန်းဗေဒါ။
နေထွက် နေဝင်နဲ့
လတာပြင် လမုပါး၊ သွားရ ခါခါ။
လမုနဲ့ လတာသာ၊ ကျွမ်းရှာတဲ့ ဗေဒါမ။
လတာပြင် လမုတန်း၊ ပန်း မယ့်လောက။
- * အိုအချင်း ကျူရိုးတံ။
လမုစဉ် အနောက်နားက၊ ဝါးခတ်တဲ့ ခြံ။
အုန်းခြံနဲ့ ခနဲခြံ၊ ကွမ်းသီးခြံပါတဲ့။
စုန်ဆန်ရာ ဗေဒါလမ်းက၊ ပန်း သိပါရဲ့။
- * ခြံနောက်မှာ ရွာရှိလျှင်။
ခြံနောက်ကွယ် လယ်ကိုသန်း၊ လမ်းရွာဝ ဝင်။
ရွာသွားတဲ့ ရွာလမ်းစဉ်၊ ခွင်တစ်ခါ ခွေတစ်လှည့်။
စုန်ဆန်ရာဗေဒါလမ်းက၊ ပန်း သိပါရဲ့။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၂၆၊ ဩဂုတ်-၁၉၆၂

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (32)

The Flower Knows

Lamu blossoms are a coral red,
Brown and pretty is the alluvial flat;
An expanse of mudflat land and a row of *Lamu* trees,
And on the bank, forest and foliage one sees.

Flowering *Beda* on the way with the tide,
From dawn to dusk moving beside,
The mudflat and lamu trees;
Beda the Miss, knows, only mudflat and *Lamu* rows
The world of the flowering Miss are just these.

Oh! you reed-piper
Behind the row of *Lamu*, there's a bamboo fenced garden,
The plantation of *Ohn*, *Dhani* and *Kwanthee-areca*;
Up and down where she strays, the hyacinth's way
These are all known to the lady flower.

If beyond the garden there's a village, there must
Then behind the garden is the village path;
Crossing a field, turning and winding, there it enters,
Yes, these are all known to the lady flower.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 26, August 1962

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၃၃)

မင်း စေတနာ

- အသာ အသာ
ဗေဒါမုန်နွဲ့ငဲ့၊ စုန်ခဲပါ ... တဲ့။
အောက်တစ်ခွင် ပင်လယ်ဝမှာ
ဒီ ကျလျှင် တဲ့။
- အသာ အသာ
ဗေဒါမုန်နွဲ့ငဲ့၊ စုန်ခဲပါ ... တဲ့။
ဒီချောင်းမြေ ညနေအေး၊
လေသွေးလျှင် တဲ့။
- အိုအချင်း ကျူရီးရှင်။
ကျရေမှာ ပြေပြေဆင်း၊ မင်း စုန်စေ့ချင်။
တောင်လေလဲ သွေးစေ့ချင်၊ ချောင်းတစ်ခွင် မြစ်တန်း။
မင်းစေတနာမယ့်မှာပန်း၊ လှိုင်းကြက်ခွပ်လမ်း။ "

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၇၉၊ ဖေဖော်ဝါရီ-၁၉၆၇

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (33)

Your Benevolence

Easily, easily taking it easy,
Slender plaintive *Beda* dear, come glide down the way,
When the tide falls to the mouth of the sea,
So you say.

Easily, easily, taking it easy,
Slender plaintive *Beda* dear, come glide down the way,
This area of the creek in the cool evening when its breezy,
So you say.

Oh! you reed-piper
You want me to flow down easily with the declining water,
You want the south winds to be breezy,
Over the extent of the creek and river;
Your benevolence is just to make me weary,
To traverse the way that ripples and made choppy.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 79. February 1967

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

မေဒါလမ်း (၃၄)

မယ့် သဘော

* ကမ်းစပ်မှာထိုင်
ကျူမကိုင် လက်မှိုင်ချလို၊ ဝိုင်လှချေတကား။
ကျူရိုးရှင် အခင်သေးရယ်၊ ငေးလှချေတကား။

* မငေးလို့ မဖြစ်ပေါင်
တို့ချောင်းမှာ ဖန်လာဆန်း၊ ပန်းရလေအောင်။
မိုးထိအောင် လှေကားထောင်
ထောင်မယ်တဲ့ လတာသေး။
ပင်ကျရည် တစ်မြူလောက်နဲ့
ချောင်းပေါက်မှာ ငယ့်မှု၊ မြူးရက်လို့လေး။

* အိုအချင်း ကျူရိုးရှင်။
ချောင်းပေါက်မှာ ငယ့်မြူးပေမဲ့
ကိုယ်မမြူး နေလိုက်လျှင်။
ဆောင်းဦးပေါက်ပြီမို့
ကောက်ပင်နဲ့ မှည့်ပြီရှင်၊ တံစဉ်ကို ပြင်ပါတော့။
အချိန်တန် စုန်ဆန်မြန်းတဲ့
ပန်းမေဒါ မယ့်သဘောကို၊ စောလိုက်ပါနေ့။ "

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၉၀၊ ဒီဇင်ဘာ-၁၉၆၇

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (34)

My Intention

Sitting at the water's edge of the bank,
Not holding the reed, giving up in despair,
You little reed-piper you are moping and gazing at nowhere.
It is not fitting that I do not have to gape,
At our creek the happenings are a wonder and to be wearied,
Beside the mudflat will be set up a stairway,
Up till it reaches the sky, it says;
At the entrance of the creek, with about a pot of toddy palm
sap,
The mudskipper is drunk and frolicking mad.
Oh! friend reed-piper
At the entrance of the creek the mudskipper may frolic,
But stay as you are,
Cause its the beginning of winter;
The swaying paddy crops are ripe and flourishing.
So prepare the sickle for reaping,
I'm the flower Beda that goes up and down when its time,
Please do contemplate this intention of mine.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 90. December 1967

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

အဒိယဓိ (၃၅)

ဗေဒါခင် အသိ

တက်ပြန်ပေါ့ ဒီ၊ တံညံပြန်ပေါ့ ရေရိုင်း။
 အောက်တစ်ခွင် ပင်လယ်ဝမှာ၊ ဝဲထလို့ ဝိုင်း။

ရေရိုင်းက ထင်တိုင်းသာ။
 ဒီတက်ချိန် နှိမ်မရာ ဒေါထလိုသာ။
 ချောင်းပေါက်မှာ သူမြောက်လာ
 သူမညာ သူမသာနား။
 ချောင်းတစ်ခွင် သူဝင်စ၊ ပြခဲ့သူ အား။

သူအားကို ပြလိုက်ရုံ။
 လတာပြင် ရေသင်တိုး၊ ထိုးကြ ဗလုံး။
 စွန်ဆိတ်တို့ ထိတ်လို့တုန်
 တောင်ခုန်လို့ မြောက်ပြေး။
 ကျူရီးရှင် အခင်သေး၊ ချောင်းဝမှာဆွေး။

မဆွေးနဲ့ ကျူရီးရှင်။
 အချိန်တန် ဒီ မာန်ကျ၊ ချောင်းလှမြဲပင်။
 ချောင်းတစ်လျှောက် ကောက်ကွေ့ဝင်
 ဗေဒါခင် အသိ။
 နောက်တစ်ချိ ဒီရေဦး၊ ဒီ ရူးချိန်ထိ။ "

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၉၀၊ ဒီဇင်ဘာ-၁၉၆၇

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (35)

Miss Beda Knows

The tide again rises, the wild waters again roar,
 At the mouth of the sea, in low areas, abound
 Whirlpools, formed in circles around.

The wild waters as they wished, raged
 Unsubdued, at the time of the tide's rise;
 At the creek's entrance making high waves,
 Unsparringly and mercilessly showed their might,
 As they entered the creek's area wide.

For just a show of their might,
 Waters rush onto the mudflat making bubbles;
 Small shrimps alarmed and trembling outright,
 Hither and thither they jump and dabble,
 The reed-piper with a small pipe valve, and a grief
 Is found at the mouth of the creek.

Don't feel broken-hearted reed-piper,
 When its time, the tide's pride will mellow,
 And the creek will become beautiful as ever,
 This, Miss Beda entering the winding creek, knows
 Beautiful, until the next first tide when it goes mad with billows.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 90, January 1967

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၃၆)

မယ့်အိမ်ပဲ

ဒီကျချိန်တန်၊ အိမ်ပြန်တော့မလား။
 ဗေဒါရီ ဒီရေကြောမှာ၊ မျှောတော့မယ်လား။

ချောင်းဖျားက ခါးတမာ၊ ချောင်းဝသာ သကာပျား။
 ဗေဒါဆွေ ကျရေကြိုက်၊ လိုက်တော့မယ်လား။

အိုအချင်း ကျူရီးရှင်၊
 ခါးတမာ သကာပျား၊ ခြားလိုဘုရှင်။
 မယ့် ဒီချောင်းမှာလ၊ ချောင်းဖျားလဲ မယ့်အိမ်ပင်
 ချောင်းဝင်လဲ မယ့်အိမ်ပဲ။

ဒီတက်ချိန်တန်
 အိမ်ပြန်တယ် ဆန်မယ်ခဲ၊ ချောင်းဖျားကိုပဲ။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၁၀၃၊ ဇန်နဝါရီ-၁၉၆၉

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (36)

My Home

Its time for a reflux of the tide,
 Are you going home with a ride
 Of the tidal water, Miss *Beda*
 Are you going to glide?

The top of the creek is now bitter like the *Tamar* or neem,
 The mouth of it now like honey, it seems;
 Friend *Beda* now you prefer declining water,
 Are you going to follow there, my dear?

Oh! you reed-piper,
 Bitter neem or honey, diversity is not my desire;
 In this creek of mine, the source's also my home,
 And my home also is the mouth where I roam;
 When the tide rises, I'll also flow it up,
 Resolutely, to the top of the creek where my home was.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 103, January 1969

Note;

- *Tamar*, Neem tree, Margosa tree
 (*Azadirachta indica*)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလမ်း (၃၇)

လမ်းရိုးပါကွဲ

- * အနောက်ဘက်ဆီ၊ နေနီနှင့်တိမ်ပန်း။
ရှေ့ဆီမှာ ဓနိတန်း၊ ချောင်းရှေ့ဘက်ကမ်း။
- * ဓနိတန်း ကမ်းကျေမှာ။
ဒီတက်ချိန် တိမ်အစွမ်း၊ ပန်းတောက်တဲ့ခါ။
ကျေအောက်က ရေခိုလာ၊ ကျေညာက မြသွေး။
မဗေဒါ ဆန်လာလမ်း၊ နန်းဆန်ပေလေး ... တဲ့။
- * အိုအချင်း ကျူရိုးရှင်။
မင်းတို့ရွာ တစ်ဖက်ကမ်း၊ မင့်လမ်းက အမြင်။
မယ့်အနီး မယ့်ဝန်းကျင်၊ ချောင်းရေပြင် ကြည်လဲ့။
စုန်ကာ ဆန်ကာနှင့်၊ မြမပါ နီလာမဲ့
လမ်းရိုးပါကွဲ။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၁၁၁၊ စက်တင်ဘာ-၁၉၆၉

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (37)

Just A Simple Way

In the west, flowery clouds and the sun's red glows,
In front yonder, to the eastern back are *Dhani* rows.

Past the *Dhani* rows at a bend of the bank is seen,
At rising tide, the clouds flowery and bright
Down the bend is the water, a colour of the sapphire
And above the bend a colour of emerald green;
Where with the tide *Ma Beda* comes up, you say,
Surely is of a royal fashion or way.

Oh! you reed-piper,
That is but your view from afar;
From your village at the opposite bank, from your side,
But near me, my surroundings where I glide,
The surface water of the creek's transparent and clear,
Rising and falling together, the water's no richer,
There's no emerald, no sapphire, no colour,
Mine is just a simple way, my dear.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 111, September 1969

Note;

- *Dhani*, ibid. pp.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

ဗေဒါလင်္ကျာ (၃၈)

ဒီရေသမီး

- * ဒီချောင်းမှာနေ၊ ဒီရေမှာ သူ ကြီး။
ပိပေသည် ဒီရေသမီး၊ ချောင်းကောက်ကွေ့ခရီး။
- * ဒီတက်ချိန်တန်၊ မဆန်ဟု သူမငြင်း။
ဗေဒါဆွေ ဒီရေဦးမှာ၊ မြူးတတ်လေခြင်း။
- * ဒီတက်ချိန်ကုန်၊ မစုန်ဟု သူမငြင်း။
ဗေဒါဆွေ ဒီရေကျမှာ၊ လှတတ်လေခြင်း။
- * မတွေ့ချင် မမြင်ချင်၊ မဝင်ချင်သော်လဲ။
ဝင်လိုက်တယ် မယ်မလွဲ၊ ချောင်းဒီဆိုင်ဝဲ။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (38)

Daughter of The Tide

Staying in this habitat creek and growing up in these waters,
The tidal water's true daughter,
In the journey along the creek that meanders.

When its time for tide rise, she doesn't refuse to follow it,
Friend *Beda*, at the first rise of the water
How she finds the heart to frolic!

When the tide's rising is over,
She never refuse to follow down.
Friend *Beda*, with the decline of water
How pretty is she found!

Wishing not to see or hear,
And also wishing not to enter,
The lady enters and does not avoid,
The creek's whirlpool made by head-on tides.

Wishing not to part,
Wishing not to depart;
The lady departs not feeling attached to whatsoever,
From the hut at the creek's banking place here.

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

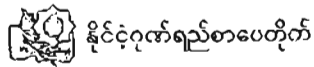

* ဆန်သူလဲ မပေဒါ
 စုန်လိုက်သူ ဆိုလျှင်လဲ၊ သင်းပဲ ဗေဒါ။
 အဆန်ရဲ အမြဲသာ၊ စုန်ချိန်ခါ စုန်သည်ချည်း။
 ပီပေသည် ဒီရေသမီး၊ ချောင်းကောက်ကွေ့ခရီး။

* ဝင်သူလဲ မပေဒါ။
 ခွာလိုက်သူ ဆိုလျှင်လဲ၊ သင်းပဲဗေဒါ။
 အဝင်ရဲ အမြဲသာ၊ အစဉ်ခွာ ခွာသည်ချည်း။
 ပီပေသည် ဒီရေသမီး၊ ချောင်းကောက်ကွေ့ခရီး။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၁၁၂၊ အောက်တိုဘာ-၁၉၆၉

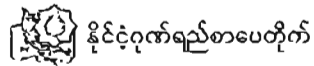

The one that flows up is *Ma Beda*,
 The one that flows down is also herself, *Beda*
 Always brave in flowing up,
 At the time of ebb, for her to flow down is always a must;
 Perfectly, the tide's true daughter,
 In the journey along the creek that meanders.

The one that enters is *Ma Beda*,
 The one that departs is also herself, *Beda*
 Always brave in entering,
 Always departing, when time is demanding
 Perfectly, the tide's true daughter,
 In the journey along the creek that meanders.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 112, October 1969

www.burmeseclassic.com

ဗေဒါလမ်း (၃၉)

သိပါမြည့်ပါ

- * ကမ်းစပ်မှာထိုင်
ကျူ၊ မကိုင် မှိုင်ငေးလို့၊ အဝေးကိုကြည့်။
ကျူရိုးရှင် ပီပီသေးရယ်၊ တေးဆိုတ်လှချည့်။
- * အို အချင်း မပေဒါ။
ငါမမှိုင် ငါမငေး၊ ဝေးရပ်ကိုသာ။
ခနဲတန်းအထက်မှာ၊ အာကာသာ ပြာလဲ့။
ကသိုဏ်းပုံ အာရုံနဲ့၊ ရွန်းပီတိနဲ့။
- * အိုအချင်း မင်းပီပီ။
ထက်ကောင်းကင် ပြာလဲ့ဝင်းမှာ
မင်းမွေ့တတ်ပြီ။
ချောင်းလောက သီကရီ၊ မသိတော့ပြီလော။
မင့်ဘာသာ တစ်ကိုယ်ထူး၊ ကြည့်နူးအံ့လော။
- * သိပါတဲ့ မြည့်ပါ။
ဒီချောင်းမြေ ဒီရေအရေး၊ တေးဆိုသင့်ပါ။
ဆန်စဉ်လဲ မယ်နားနား၊ စုန်လာလဲ နာမှာပဲ။
နာရင်းသာ စုန်ဆန်မြဲ၊ ချောင်းဒီရေထဲ။ ။

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၁၁၆၊ ဖေဖော်ဝါရီ-၁၉၇၀

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (39)

Please Compose and Chant

You little reed-piper,
Moping and staring afar;
Not holding the reed, sitting on the shore,
Your song is now so silent, heard no more.

Oh! friend *Ma Beda*,
I am not downcast, I do not stare afar;
Above the Dhani row to the bluish sky and space,
In a mental concentration, I am paying attention
In appreciation with a heart elate.

Oh! you friend piper,
You now know to enjoy,
In the bright and blue sky;
The difficult circumstances of the creek's world,
Are you not going to compose and unfurl?
Just for yourself on your own,
Are you going to please yourself alone?

Versify and compose, make melodies and sing,
Of the areas of this creek and of the tidal waters;
You ought to sing, of these things
When I float up I'll listen, when floating down I'll lend an ear.
While listening, up and down I'll be floating
In this creek and tidal waters.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 116, February 1970

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

စေဒါထမ်း (၄၀)

ချောင်းမ အသိ

- * ချောင်းမကို ဝင်၊ မြင်ပါရဲ့လား။
ဒီဆိုင်းမှာ ပေါ်လာမြဲ၊ ဝဲကြီးပါလား။
- * ဒီ သရဲ ဝဲလယ်တွင်။
ဝဲလှည့်ရာ ဗေဒါချောင့်၊ မောရလိမ့်ထင်။
ဒီဝဲကြောင့် မယ်ငြိုငြင်၊ နှုတ်ပြစ်တင် စကား။
ချောင်းမကို မယုံလက်ညှိုး၊ ထိုးလိုက်မယ်လား။
- * အိုအချင်း ကျူးရိုးရှင်။
မောလိမ့်မယ် တကယ်ပဲ၊ ဝဲလှည့်နိုက်တွင်။
ချောင်းမထဲ ကြုံမြဲပင်၊ ဆင်ခြင်မိပါရဲ့။
ချောင်းမကို ဒါပေမဲ့၊ ဝင်လိုက်မယ်ကွဲ့။
- * ဒီဝဲကြောင့် မငြိုငြင်။
ရေအိလျှင် ဒီသရဲ၊ ရှဲရမည်ပင်။
ဒီသရဲ မရှဲခင်၊ ဗေဒါစင် ပြာအိ။
ဒီဝဲဒဏ် ခံရည်ရှိ၊ ချောင်းမ အသိ။
- * ဒီဝဲကြောင့် မငြိုငြင်။
မမောခင် ထွက်ချင်လဲ၊ ခဲရမည်ပင်။
ဒီဝဲက ထွက်နိုင်ခင်၊ ဗေဒါစင် ပြာအိ။
ဒီဝဲဒဏ် ခံရည်ရှိ၊ ချောင်းမအသိ။ "

* * * * *

ငွေတာရီ၊ အမှတ်-၁၂၃ စက်တင်ဘာ-၁၉၇၀

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (40)

The Main Creek Knows

Entering the main creek, do you see?
'Tis the giant whirlpool that always appear,
When the tidal waters meet together.

In this devil of a whirlpool
Pretty *Beda* will be weary in the spin of the whirlpool:
Do you resent this whirlpool or like to upbraid?
Pointing your finger at the main creek in a rage.

Oh! reed-piper, you
When the whirlpool spins I'll be fatigued, true
This a usually met event, I do consider,
But into the main creek will I enter.

The whirlpool makes me not resent
This devil of a whirlpool, when tides went
Slack, the gyrating waters must scatter,
But before that; I, clean, blue and tender *Beda*,
The main creek knows me to ably endure.

The whirlpool makes me no dislike,
If desirous of breaking out, before exhaustion is brought about
I must try using my might,
And before that; I, clean, blue and tender *Beda*,
The main creek knows me to ably endure.

* * * * *

Ngwetaryi Magazine, No. 123, September 1970

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

မေခါလမ်း (၄၁)

ညည်းတတ်ပါပဲ

မနက်ခင်းဆီက
စုန်ဆင်းခဲ့ မပေဒါ။
မွန်းတည့်ချိန် နေ့လယ်ခင်း
သင်း ပြန်တက်လာ။

ညနေစောင်းလာတော့
ချောင်းဖျားရောက် ဆိတ်ငြိမ်ရာ
မပေဒါ မအိပ်။

ခုချိန်မှာ ဖျားပျံ့ပေါ့
ချောင်းဝမှာ ပြန်စည်ကား
ချောင်းဖျားမှာ တိတ်။

အို အချင်း မပေဒါ။
ကျွန်းရိုးရှင် ကျွတ်သေးနဲ့၊ တေးချိုလိုသာ။
ဆိတ်ငြိမ်ရာ စည်ကားရာ
ရောက်ရာမှာ မယ်မစွဲ။
ခွာချည် ကပ်ချည်နဲ့
တစ်လှည့်စီ စုန်ဆန်မြဲ
ညည်းတတ်ပါပဲ။ ။

* * * * *

ဖျာပုံ နှစ်ပတ်လည် စာပေလုပ်သား မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၁

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်

HYACINTH'S WAY (41)

Never Grumbling

In the morning, glides down *Ma Beda*,
And at noon, in the midday,
Again she floats upwater,
In the evening reaches on her way
To the source of the creek, where tranquility is deep
But *Ma Beda* doesn't sleep;
At time of ebb, again has to go down
The mouth of the creek is again alive and crowded,
While the source is silent and deserted.

Oh! friend *Ma Beda*,
With a small reed-stalk the reed-piper,
Is making music sweetly;
That you never become attached deeply,
Whether it be a place silent and deserted,
Or a place alive and crowded;
Docking and departing, falling and rising
Alternately with the water,
But never heard to grumble, ever.

* * * * *

Pyapone Literary Workers' Magazine, 1981

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်စာပေတိုက်